

บทที่ 3

หลักเกณฑ์และวิธีการของกฎหมายสิงคโปร์ เกี่ยวกับการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศ

จากที่ได้ศึกษาในบทที่ 2 ถึงแนวทางที่ศาลไทยจะดำเนินการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศ โดยอาศัยคำวินิจฉัยของศาลฎีกา ตามคำพิพากษาฎีกาที่ 585/2461 ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์สากลที่ทำการศึกษาไปแล้วนั้น ในส่วนที่จะทำการศึกษาต่อไปนี้จะได้พิจารณาถึงกรณีที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์มีคำร้องขอให้ศาลไทยดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ แก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่อยู่ในประเทศไทย กล่าวคือ เพื่อให้ผลของคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์เกิดการบังคับคดีในประเทศไทย จะมีความเป็นไปได้เพียงใด โดยจะศึกษาถึงหลักเกณฑ์ที่ศาลไทยใช้ในการตรวจสอบคำพิพากษาของสิงคโปร์

3.1 วิวัฒนาการของระบบกฎหมายและการศาลของประเทศสิงคโปร์

3.2 พิจารณาทบบัญญัติของกฎหมายสิงคโปร์ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ศาลไทยได้วางแนวทางไว้

3.3 ความเป็นไปได้และแนวทางในการบังคับตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ โดยศาลไทย

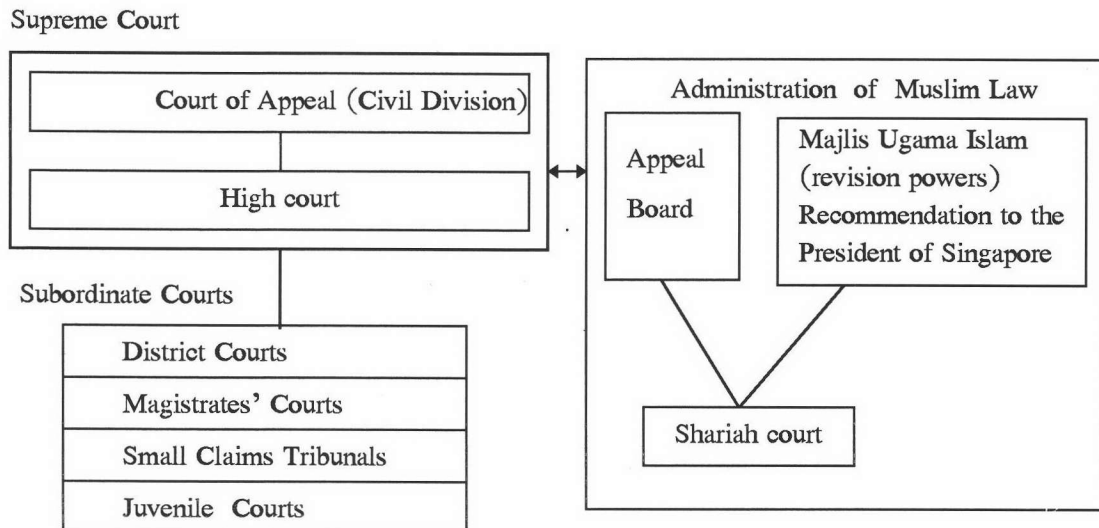
3.4 พิจารณาทบบัญญัติตามกฎหมายลายลักษณ์อักษรของประเทศสิงคโปร์ ในเรื่องการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศ

3.1 วิวัฒนาการของระบบกฎหมายของประเทศสิงคโปร์

ระบบกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ มีวิวัฒนาการมาพร้อมกับประวัติศาสตร์ของประเทศสิงคโปร์ โดยเริ่มเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1819 มีสนธิสัญญาตกลงระหว่าง Sultan Of Jahore และ Sir Stamford Raffles ให้บริษัทอินเดีย British India Company มาดำเนินการอุตสาหกรรม ตั้งโรงงานบนเกาะสิงคโปร์ กฎหมายที่ใช้บริหารประเทศในขณะนั้น คือจารีตประเพณีของชาวมาเลย์ ต่อมาในปี ค.ศ. 1823 Raffles ได้เสนอความเห็นต่อสุลต่านแห่งยะโฮร์ และมุขตรีซึ่งเป็นประมุขของประเทศในขณะนั้น ให้นำเอากฎหมายของประเทศอังกฤษมาบังคับใช้ ในที่สุดก็มีการออกกฎหมายที่เกี่ยวกับการตั้งศาล และการแต่งตั้งผู้ปกครอง โดยอาศัยกฎหมายของประเทศอังกฤษเป็นแนวในการร่างกฎหมายขึ้นมา และเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน ค.ศ. 1826 มีการนำเอากฎหมายคอมมอนลอว์ และเอคควิตี้ของประเทศอังกฤษมาใช้บังคับบนเกาะสิงคโปร์

ต่อมาเมื่อวันที่ 6 กันยายน ค.ศ. 1963 สิงคโปร์เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของประเทศมาเลเซีย แต่จากการที่สิงคโปร์เคยอยู่ใต้การปกครองของมาเลเซีย รัฐธรรมนูญของประเทศสิงคโปร์บางส่วนในปัจจุบันจึงนำบทบัญญัติรัฐธรรมนูญของประเทศมาเลเซียมาบังคับใช้ และจากการที่สิงคโปร์เคยอยู่ภายใต้การปกครองของประเทศอังกฤษ ระบบกฎหมายของประเทศสิงคโปร์จึงมีพื้นฐานมาจากกฎหมายจารีตประเพณีของประเทศอังกฤษ คงมีข้อยกเว้นบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชนชาติมุสลิม ในที่สุดสิงคโปร์มีรัฐธรรมนูญและการปกครองตนเอง เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม ค.ศ. 1965¹

แผนภูมิระบบศาลสิงคโปร์ที่มีอำนาจพิจารณาคดีแพ่ง²

¹จินตนา สุขมณี , “ วัฒนาการของระบบกฎหมายสิงคโปร์” , ในเอกสารการสอน ชุดระบบกฎหมายไทยและต่างประเทศ หน่วยที่ 8-15, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2528, หน้า 53

²Helena H.M. Chan, *An Introduction to The Singapore Legal System*, 1988, p.49.

ระบบการศาลยุติธรรมของประเทศสิงคโปร์

³กระบวนการตุลาการที่เกี่ยวกับการจัดตั้งศาลและการบริหารงานศาลยุติธรรม เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งศาลสูงสุด (The Supreme Court of Judicature Act) และกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งศาลชั้นต้น (The Subordinate Courts Act) จึงอาจกล่าวได้ว่าศาลยุติธรรมของสิงคโปร์แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ศาลชั้นต้น (Subordinate Courts)
2. ศาลสูงสุด (Supreme Court)

1. ศาลชั้นต้น* (Subordinate Courts)

ศาลชั้นต้นแบ่งงานเกี่ยวกับคดีแพ่งเป็น 4 ศาล คือ

1.1 District Courts ประธานาธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎหมาย และมีประสบการณ์ตามที่กำหนดไว้ โดยคำแนะนำของประธานศาลสูงสุดให้เป็นผู้พิพากษาใน District Courts เช่น ต้องประกอบวิชาชีพกฎหมายมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี และยังสามารถแต่งตั้งผู้พิพากษา District Courts อาวุโสนายหนึ่งก็ได้ ผู้พิพากษาอาวุโสนี้จะเป็นผู้มีอาวุโสเหนือผู้พิพากษาใน District Courts ทั้งหมด

District Courts มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งที่ฟ้องร้อง หรือทุนทรัพย์ที่พิพากษาไม่เกิน 100,000 เหรียญ แต่ทั้งนี้ เขตอำนาจศาลดังกล่าวอาจได้รับการขยายหากประธานาธิบดีและประธานศาลสูงเห็นชอบ

1.2 Magistrate Courts ประธานาธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎหมาย และมีประสบการณ์ตามคำแนะนำของประธานศาลสูงให้เป็นผู้พิพากษาใน Magistrate Courts เช่น ต้องประกอบวิชาชีพทางกฎหมายมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

Magistrate Courts มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งที่ฟ้องร้อง หรือมีทุนทรัพย์ที่พิพากษาไม่เกิน 30,000 เหรียญ ส่วนเรื่องอื่น ๆ นั้น Magistrate Courts มีเขตอำนาจและข้อจำกัดเช่นเดียวกับ District Courts เมื่อมีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับข้อกฎหมาย หากคู่ความร้องขอหรือเมื่อศาลเห็นสมควร Magistrate Courts อาจโอนคดีไปพิจารณายัง District Court ได้ Magistrate Courts ยังมีอำนาจอื่น ๆ อีก เช่น ไต่สวนเบื้องต้นก่อนจะส่งคดีขึ้นสู่ศาลสูง ไต่สวนคำร้องทุกข์ ออกหมายจับ หรือหมายเรียกผู้กระทำผิด ออกหมายค้น เป็นต้น

*คำว่า “ศาลชั้นต้น” (Subordinate Courts) เป็นคำที่ใช้เรียกชื่อศาลต่าง ๆ ที่มีอำนาจในการพิจารณาคดีในชั้นต้น

³Helena H.M. Chan “An Legal System of Singapore” , Asean Legal Systems (1995) : 265-292

1.3 Small Claims Tribunals

Small Claims Tribunals นี้ ก่อตั้งครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ ค.ศ.1913 ในมลรัฐ Cleveland ต่อมาประเทศอื่น ๆ ก็ได้นำมาใช้เป็นแบบอย่างด้วย เช่น อังกฤษ ออสเตรเลีย และสิงคโปร์ เป็นต้น

Small Claims Tribunals เริ่มดำเนินการเมื่อต้นปี 2528 เพื่อส่งเสริมกระบวนการระงับข้อพิพาทที่รวดเร็วและประหยัดในคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่สูงซึ่งเกิดจากข้อพิพาทระหว่างผู้บริโภคกับพ่อค้าผู้จำหน่าย และเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค แต่ต่อมา กระบวนการระงับข้อพิพาทดังกล่าวได้ขยายไปถึงการระงับข้อพิพาทในกรณีอื่นด้วย นับแต่การจัดตั้ง Small Claims Tribunals ในปี 2528 คดีเข้าสู่กระบวนการพิจารณาดังกล่าวเพิ่มขึ้นจาก 3,788 คดี เป็น 26,000 คดี ในปี 2537

เขตอำนาจของ Small Claims Tribunals ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 5 แห่ง Small Claims Tribunals Act ในปัจจุบัน เขตอำนาจของ Small Claims Tribunals เป็นเพียงข้อพิพาทที่เกิดจากสัญญาซื้อขายสินค้าและการให้บริการซึ่งมีทุนทรัพย์ไม่เกิน 2,000 เหรียญ และถูกนำมาฟ้องภายใน 1 ปี นับแต่วันเริ่มต้นของเหตุแห่งการฟ้องร้อง ดังนั้น เขตอำนาจในการพิจารณาของ Small claims Tribunals จึงแคบกว่าศาล Magistrate อย่างไรก็ตาม ในไม่ช้า เขตอำนาจในการพิจารณาของ Small Claims Tribunals จะขยายกว้างขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนใช้กระบวนการระงับข้อพิพาทนี้มากขึ้น ร่างกฎหมายที่กำลังเสนอใหม่ได้เพิ่มเขตอำนาจในการพิจารณาของ Small Claims Tribunals ให้ใช้กับข้อพิพาทที่มีทุนทรัพย์สูงถึง 5,000 เหรียญ แต่คดีที่มีทุนทรัพย์ตั้งแต่ 5,000-10,000 เหรียญ จะนำขึ้นสู่การพิจารณาของ Small Claims Tribunals ได้ หากคู่ความทั้งสองฝ่ายตกลงกันเป็นลายลักษณ์อักษร นอกจากนี้ ร่างกฎหมายดังกล่าวได้ขยายเขตอำนาจในการพิจารณา Small Claims Tribunals ให้รวมถึงการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายต่อทรัพย์สิน (นอกเหนือจากฟ้องเรียกค่าเสียหายที่เกิดจากรถยนต์) และรัฐมนตรียุติธรรม สาธารณรัฐสิงคโปร์ได้กล่าวว่า ในอนาคต Small Claims Tribunals จะมีศูนย์กลางภูมิภาคตามชุมชนและตามเมืองต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาทแบบนี้ได้ง่ายขึ้น และรวมถึงการส่งเสริมให้มีการใช้กระบวนการระงับข้อพิพาทอย่างอื่นมาใช้ด้วย เช่น การไกล่เกลี่ยให้เกิดการประนีประนอมยอมความ (Mediation and Reconciliation) ซึ่งเป็นวิธีการที่ง่ายกว่า ถูกกว่า และประหยัดเวลา

ในแต่ละคณะ (Tribunal) จะมีผู้ตัดสินชี้ขาด (Referee) ซึ่งประธานาธิบดีแต่งตั้งด้วยคำแนะนำจากประธานศาลฎีกา นั้นเป็นประธาน Referee จะอยู่ในตำแหน่งโดยมีกำหนดเป็นวาระและอาจได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเมื่อครบกำหนดได้อีก ในทางปฏิบัตินั้น ศาล Magistrate จะได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ Referee

หน้าที่หลักของ Referee คือ การดำเนินการไกล่เกลี่ยเพื่อยังให้คู่ความทั้งสองฝ่ายตกลงประนีประนอมยอมความกันได้ ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้ Referee จะดำเนินการสองขั้นตอน ขั้นตอนแรก จำศาลจะให้คำแนะนำและร่วมปรึกษาหรือเพื่อหาทางให้คู่ความทั้งสองฝ่ายสามารถตกลงประนีประนอมยอมความกันได้ หากการดำเนินการไกล่เกลี่ยสำเร็จ จะมีคำพิพากษาเพื่อให้เป็นไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น หากการไกล่เกลี่ยไม่สำเร็จ Referee จะดำเนินการพิจารณาพิพากษาคดีไปตามปกติ การอุทธรณ์คำตัดสินของ Referee จะยื่นต่อศาลสูง (High Court) ในปัญหาข้อกฎหมายหรือเกี่ยวกับเขตอำนาจของ Tribunal ก็ได้

กระบวนการพิจารณาของ Small Claims Tribunals นั้น ค่อนข้างยืดหยุ่นและไม่เป็นพิธีรีตรองมากนัก ซึ่งแตกต่างกับกระบวนการพิจารณาอื่น ๆ ของ Subordinate Courts การเสนอคำฟ้องเรียบง่าย การดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อหน้า Tribunal จะเป็นความลับและเรียบง่าย โดยปกติ คู่ความจะเป็นผู้เสนอคดีของตนเอง เว้นแต่นิติบุคคล หน่วยงานของรัฐซึ่งจะใช้ลูกจ้างหรือข้าราชการในหน่วยงานหรือตัวแทนเป็นผู้เสนอ แต่คู่ความไม่อาจให้ทนายความเสนอตัวแทนอื่นยื่นฟ้องแทน Tribunal ไม่ถูกผูกมัดให้จำต้องใช้กฎหมายพยานหลักฐานโดยเคร่งครัด แต่อาจดำเนินการพิจารณาไปตามที่เห็นสมควร ในการวินิจฉัยข้อพิพาท Tribunal พิจารณาประเด็นข้อพิพาทซึ่งแม้จะอาศัยกฎหมายเป็นหลัก แต่ก็คำนึงถึงความยุติธรรมในแต่ละคดีด้วย

1.4 ศาลคดีเด็กและเยาวชน (Juvenile Courts)

ประเทศสิงคโปร์ เริ่มมีการแยกกระบวนการพิจารณาคดีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำผิดออกจากการพิจารณาคดีที่ผู้ใหญ่กระทำผิด โดยจัดตั้งศาลคดีเด็กฯ ขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ ปี ค.ศ.1949 และมีกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน คือ The Children and Young Person Act. ซึ่งในกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดอายุของผู้ที่ถือว่าเป็นเด็กหรือเยาวชนที่จะได้รับการพิจารณาคดีจากศาลคดีเด็กและเยาวชนไว้ว่า “ เด็ก ” หรือ “ ผู้เยาว์ ” (“ Child ” และ “ Young ”) คือ บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 14 ปี และในระหว่าง 14 ปี แต่ยังไม่ถึง 16 ปี

“ เยาวชน ” (Juvenile) คือ บุคคลที่มีอายุระหว่าง 7 ปี แต่ไม่ถึง 16 ปี ประมวลกฎหมายอาญา (Criminal code) ของสิงคโปร์มาตรา 82 บัญญัติว่า เด็กอายุต่ำกว่า 7 ปี กระทำความผิดใด ๆ ถือว่าไม่เป็นความผิดทางอาญา ส่วนประมวลกฎหมายอาญาของไทย มาตรา 73 บัญญัติว่า เด็กอายุยังไม่เกิน 7 ปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติ เป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ

ศาลคดีเด็กและเยาวชนมีลักษณะพิเศษในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน ผู้กระทำความผิด เนื่องจากศาลต้องให้การดูแลและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ดังนั้น ศาลคดีเด็กและเยาวชนจึงมีอำนาจพิเศษเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด สิ่งที่จะต้องระลึกร่วมเสมอคือ จะต้องแก้ไขและปรับปรุงเด็กนั้นยิ่งกว่าการลงโทษ ดังนั้น วิธีการพิจารณาของศาลจึงกำหนดไว้เพื่อบรรลุนิติบุคคลดังกล่าว

ก่อนการตัดสิน ศาลจะต้องนำเอารายงานที่พนักงานคุมความประพฤติจัดทำเกี่ยวกับความประพฤติทั่วไป ของเยาวชน สภาพแวดล้อมทางบ้าน ประวัติการศึกษา และประวัติทางการแพทย์เพื่อนำมาประกอบในการพิจารณาคดี

2. ศาลสูงสุด* (The Supreme Court)

กฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งศาลสูงสุด (The Supreme court of Judicature Act) กำหนดให้จัดตั้งศาลสูงสุดขึ้นหนึ่งศาล ให้ประธานาธิบดีแต่งตั้งประธานศาลสูงสุดหนึ่งนาย และผู้พิพากษาศาลไฮคอร์ทอื่นตามคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี

ศาลสูงสุดในการพิจารณาคดีแพ่ง ประกอบด้วย ไฮคอร์ท (High Court) และ ศาลอุทธรณ์ (Court of Appeal)

2.1 ศาลไฮคอร์ท (High Court)

High Court มีทั้งเขตอำนาจเบื้องต้นและอุทธรณ์ด้วย เขตอำนาจเบื้องต้นในคดีแพ่งตามที่ปรากฏใน The Supreme Court of Judicature Act และเขตอำนาจอุทธรณ์ของ High court เหนือคดีแพ่งที่อุทธรณ์มาจาก District Courts และ Magistrates Courts

*คำว่า “ศาลสูงสุด” (The Supreme Court) เป็นคำที่ใช้เรียกแทนระบบศาลสูงของสิงคโปร์

2.2 ศาลอุทธรณ์ (Court of Appeal)

ตามปกติศาลอุทธรณ์มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง ที่อุทธรณ์มาจาก High Court คดีที่อุทธรณ์มาจาก High Court อาจมีทั้งคดีที่ High Court ใช้เขตอำนาจในฐานะศาลชั้นต้น หรือศาลอุทธรณ์ก็ได้ เว้นแต่คดีจะเข้าข้อยกเว้นตามกฎหมายมิให้อุทธรณ์ การพิจารณาในชั้นอุทธรณ์นั้น ศาลอุทธรณ์อาจสั่งให้มีการพิจารณาใหม่ก็ได้ ถ้าหากศาลเห็นว่ามีความผิดพลาดในการพิจารณาคดี หรือมีความไม่ยุติธรรมอย่างยิ่ง การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ระงับการบังคับคดี เว้นแต่ศาลล่างหรือศาลอุทธรณ์จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ใน High Court และศาลอุทธรณ์ แต่ละศาลจะมี Chief Justice และผู้พิพากษาประจำศาล High Court มีเขตอำนาจเหนือคดีที่นำมาสู่ศาล High Court โดยตรง และคดีที่อุทธรณ์มาจาก Subordinate Court และยังได้รับบทบาทใหม่ตามมาตรา 100 ของรัฐธรรมนูญที่ตราขึ้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2537 ให้ทำหน้าที่ตีความรัฐธรรมนูญ โดยหากมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความ ประธานาธิบดีสามารถหารือองค์คณะพิเศษของศาล ซึ่งประกอบด้วยผู้พิพากษาศาล Supreme Court 3 คน เพื่อให้ตีความ ซึ่งเมื่อกล่าวถึงผู้พิพากษาศาล Supreme Court หมายถึง Chief Justice ผู้พิพากษาศาล High Court และผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ เมื่อองค์คณะดังกล่าววินิจฉัยแล้ว ศาลอื่นไม่มีอำนาจตั้งคำถามในคำวินิจฉัย หรือความเห็นที่วางกฎหมายใดถูกต้องมีผลบังคับได้หรือไม่

เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่น ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์อาจนั่งพิจารณาคดีในศาล High Court หากมีความจำเป็น และผู้พิพากษา High Court ก็อาจนั่งพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ได้ หาก Chief Justice ของ High Court ร้องขอ

ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 96 ผู้ที่จะสามารถได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาใน Supreme Court ได้ ต้องเป็น “ ผู้มีคุณสมบัติ ” ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิชาชีพกฎหมาย มาตรา 2 หรือเป็นสมาชิกของ Singapore Legal Service หรือทั้งสองอย่างมาอย่างน้อย 10 ปี ตามรัฐธรรมนูญกำหนดให้มีผู้พิพากษาใน Supreme Court 3 ประเภท มีคุณสมบัติและวิธีการแต่งตั้งที่คล้ายคลึงกัน แต่วาระการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน

1. Appointed Judge ผู้พิพากษาที่ได้รับการแต่งตั้ง ตามวิธีการปกติทั่วไป
2. Designated Judge
3. Judicial Commissioners

ผู้พิพากษาประเภท 2 และ 3 มีระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับการดำรงตำแหน่งที่จำกัด ส่วนผู้พิพากษาประเภท 1 เมื่อได้รับแต่งตั้งแล้วอยู่ในตำแหน่งได้จนถึงอายุ 65 ปี หากได้รับแต่งตั้งเข้ามาใหม่จะจัดอยู่ในประเภท 2 ผู้พิพากษาศาล Supreme Court จะได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอแนะและประธานาธิบดีเห็นชอบ ทั้งนี้ การเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีจะได้รับคำแนะนำจากประธานศาลสูงอีกชั้นหนึ่ง สำหรับประธานศาลสูง จะได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดีภายใต้การเสนอแนะของนายกรัฐมนตรีและประธานาธิบดีเห็นชอบเช่นกัน ปัจจุบันศาลสูงสุดมีผู้พิพากษา 18 คน รวมทั้งประธานศาลสูงสุด โดยมีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ 2 คน และ Judicial Commissioners อีก 4 คน

3. ศาลชาร์อฮา (Shariah court)

ศาลชาร์อฮา เป็นกลไกส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมของประเทศสิงคโปร์ ทั้งนี้ เพราะประเทศสิงคโปร์มีพลเมืองจำนวนมากที่นับถือศาสนาอิสลาม จึงจำเป็นต้องจัดตั้งศาลที่ใช้กฎหมายมุสลิม พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลสูงสุดบัญญัติห้ามมิให้ศาลไฮคอร์ทพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลชาร์อฮา ศาลชาร์อฮาขึ้นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการใช้กฎหมายมุสลิม (The Administration of Muslim Law Act) ศาลชาร์อฮา มีประธานมัจลิส (Majlis) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดีเป็นผู้พิจารณาพิพากษา เขตอำนาจของศาลชาร์อฮา มีอยู่เหนือคดีที่คู่ความเป็นชาวมุสลิม หรือคู่ความสมรสกันตามบทบัญญัติของกฎหมายมุสลิม และพิพาทกันเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. การสมรส
2. การหย่า
3. การหมั้น การสมรสเป็นโมฆะ หรือการแยกกันอยู่
4. การแบ่งทรัพย์สินระหว่างคู่สมรสเมื่อมีการหย่า
5. ค่าอุปการะเลี้ยงดู

ในการปฏิบัติหน้าที่ ศาลมีอำนาจออกหมายเรียกหรือหมายจับ และจัดหาพยาน และหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรตามที่เห็นสมควร

อย่างไรก็ตาม ชาวมุสลิมก็ได้ถูกห้ามฟ้องคดีต่อศาลชั้นล่าง หรือศาลสูงสุด แต่อย่างใด

กระบวนการวิธีพิจารณาในศาล

เนื่องจากระบบกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ได้รับอิทธิพลมาจากระบบกฎหมาย Common Law ดังนั้น การพิจารณาคดีจึงเป็นระบบกล่าวหาที่ยิ่งกว่าระบบไต่สวน กล่าวคือ คู่ความมาศาลด้วยความเท่าเทียมกัน เป็นหน้าที่ฝ่ายที่กล่าวหาจะต้องเสนอคำฟ้องต่อศาล และอีกฝ่ายหนึ่งปฏิเสธข้อกล่าวหาของโจทก์ จึงเป็นหน้าที่ของคู่ความที่จะต้องนำพยานหลักฐานมาศาล เพื่อพิสูจน์ข้ออ้างของตน ผู้พิพากษาเพียงแต่ทำหน้าที่เป็นคนกลางให้โอกาสแก่คู่ความที่จะต่อสู้คดีของตนด้วยความเป็นธรรม

ในการดำเนินการฟ้องร้องคดีแพ่ง ฝ่ายโจทก์ต้องนำเสนอคำฟ้อง และบรรยายฟ้องโดยละเอียดชัดเจน ทั้งประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย การพิจารณาจะจำกัดอยู่ในประเด็นที่พิพาทกันเท่านั้น

วิธีการพิจารณาดังกล่าวจึงทำให้ศาลสามารถให้ความเป็นธรรมแก่ประชาชนได้ สิทธิเสรีภาพของประชาชนที่กฎหมายรัฐธรรมนูญได้ให้การรับรองไว้ว่าชีวิตและสิทธิส่วนบุคคลจะละเมิดมิได้ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายบัญญัติไว้

3.2 พิจารณาทบทบัญญัติของกฎหมายสิงคโปร์ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ศาลไทยได้วางแนวทางไว้

จากหลักเกณฑ์ที่ศาลไทยได้วางแนวทางไว้ตามคำพิพากษาที่ 585/2461 ดังที่ได้ศึกษามาแล้ว จะเห็นว่าศาลไทยวางหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการยอมรับบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศไว้หลายประการ เกี่ยวกับในเรื่อง อำนาจของศาลต่างประเทศในการพิจารณาพิพากษาคดี ความเสรีเด็ดขาดและถึงที่สุดของคำพิพากษาศาลต่างประเทศ การกำหนดจำนวนเงินที่แน่นอนในคำพิพากษาศาลต่างประเทศ และข้อจำกัดในการดำเนินการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า ถึงแม้คำพิพากษาบรรทัดฐานจะไม่ได้กล่าวถึงไว้ แต่ควรจะนำมาพิจารณาด้วย โดยเฉพาะเรื่อง การฉ้อฉลในคำพิพากษาศาลต่างประเทศ และแนวความคิดในเรื่องหลักความสงบเรียบร้อย และหลักแห่งความยุติธรรม ดังนั้น ในบทนี้ผู้เขียนจะได้พิจารณาถึงบทบัญญัติของกฎหมายประเทศสิงคโปร์ว่า เอื้ออำนวยและเป็นอุปสรรคแก่การที่ศาลไทยจะบังคับตามคำพิพากษาสิงคโปร์อย่างไร โดยจะพิจารณาดังนี้

- 3.2.1 อำนาจของศาลสิงคโปร์ในการพิจารณาพิพากษาคดี
- 3.2.2 ความเสร็จเด็ดขาด และถึงที่สุดของคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์
- 3.2.3 การกำหนดจำนวนเงินที่แน่นอนในคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์
- 3.2.4 การฉ้อฉลในคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์
- 3.2.5 หลักความสงบเรียบร้อย และหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติตามกฎหมายสิงคโปร์

3.2.1 อำนาจของศาลสิงคโปร์ในการพิจารณาพิพากษาคดี

หลักเกณฑ์ที่ศาลไทยจะนำมาใช้ตรวจสอบในการที่จะให้คำพิพากษาของศาลต่างประเทศมา มีผลก่อให้เกิดการบังคับคดีในประเทศไทย ประการแรก คือ ศาลต่างประเทศต้องมีอำนาจในการพิจารณาและพิพากษาคดี กล่าวคือ ศาลสิงคโปร์ที่ได้ทำการพิจารณาพิพากษาคดีต้องมีเขตอำนาจศาลเหนือจำเลยในคดีนั้น โดยในกรณีที่ เป็นคดีเกี่ยวกับหนี้หนี้บุคคลที่ได้ทำการศึกษาอยู่นี้ ศาลไทยจะถือว่าศาลสิงคโปร์มีอำนาจเหนือจำเลย โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 1) ภูมิลำเนาของจำเลย (ม.4(1) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง)
- 2) สถานที่มีมูลคดีเกิด (ม.4(1) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง)
- 3) สัญชาติโจทก์ (ม.4 ตรี แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง)
- 4) ภูมิลำเนาของโจทก์ (ม.4 ตรี แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง)
- 5) การใช้ที่ตั้งของทรัพย์สินของจำเลย ในกรณีที่จำเลยมีทรัพย์สินที่อาจบังคับคดีได้ในประเทศไทย (ม.4 ตรี วรรค 2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง)
- 6) สถานที่มูลคดีเกิดขึ้นในเรือไทย อาศยานไทย (ม.3 (1) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง)
- 7) ภูมิลำเนาในราชอาณาจักรของจำเลย ภายในกำหนด 2 ปี ก่อนวันที่มีการเสนอคำฟ้อง (ในกรณีที่จำเลยไม่มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร) (ม.3(2)(ก) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง)

- 8) จำเลยประกอบกิจการในราชอาณาจักรโดยตัวเอง ตัวแทน หรือมีผู้ติดต่อกับ หรือเคยประกอบการภายในกำหนด 2 ปี ก่อนเสนอคำฟ้อง (ในกรณีที่จำเลยไม่มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร) (ม.3(2)(ข) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง)

หลักเกณฑ์ในการกำหนดเขตอำนาจของศาลไทยในคดีเกี่ยวกับหนี้เหนือบุคคลดังกล่าว ได้ทำการศึกษามาแล้วในบทที่ 2 ในส่วนนี้ ผู้เขียนจะได้ทำการพิจารณาหาบทบัญญัติของกฎหมายสิงคโปร์ ว่าด้วยเขตอำนาจศาลในคดีอันเกี่ยวกับหนี้เหนือบุคคล โดยเทียบเคียงกับกฎหมายไทย ดังนี้

- 3.2.1.1 การปรากฏตัวของจำเลยหรือการมีถิ่นที่อยู่ในขณะที่ถูกฟ้องคดี
3.2.1.2 การยอมรับอำนาจศาลของจำเลย

3.2.1.1 การปรากฏตัวของจำเลยหรือการมีถิ่นที่อยู่ในขณะที่ถูกฟ้องคดี

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายสิงคโปร์ในเรื่องเขตอำนาจศาลเหนือคดีแพ่งในคดีเกี่ยวกับหนี้เหนือบุคคล ตาม Section 16 และ 17 ของ The Supreme Court of Judicature Act 1969 (ซึ่งต่อไปหากมีการกล่าวถึงจะเรียกว่า S.C.J.A.) และตาม Section 19(5)(a)(i) ของ The Subordinate Court Act 1970 (ซึ่งต่อไปหากมีการกล่าวถึงจะเรียกว่า S.C.A.) ได้กำหนดขอบเขตของอำนาจศาลในคดีแพ่งที่เกี่ยวกับหนี้เหนือบุคคลอย่างไม่จำกัด โดยใช้วิธีการส่งหมายให้แก่จำเลย ไม่ว่าจะจำเลยจะอยู่ภายในหรือภายนอกประเทศสิงคโปร์ ตาม Rules of court โดย Section 16 เป็นบทบัญญัติว่าด้วยเขตอำนาจศาล ในคำฟ้องเกี่ยวกับหนี้เหนือบุคคล และ Section 17 เป็นบทบัญญัติ ว่าด้วยเขตอำนาจศาลในคดีแพ่ง อันรวมถึงเขตอำนาจศาลภายใต้กฎหมายลายลักษณ์อักษร อันมีความเกี่ยวข้องกับคดีการฟ้องหย่า ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา การรับขนทางทะเล คดีล้มละลาย บริษัทจำกัด การแต่งตั้งและควบคุมผู้ใช้อำนาจปกครอง การพิสูจน์พินัยกรรม และการจัดการมรดก

หลักเกณฑ์ในเรื่องเขตอำนาจศาลเหนือคดีแพ่งจึงอาจกล่าวได้ว่า กฎเกณฑ์ในการดำเนินคดีเกี่ยวกับหนี้เหนือบุคคลในคดีแพ่ง ศาลสิงคโปร์สามารถอ้างเขตอำนาจเหนือจำเลยได้ โดยอาศัยเหตุเพียงว่า สามารถส่งหมายให้จำเลยได้ในขณะที่จำเลยยังอยู่ในประเทศสิงคโปร์ โดยไม่คำนึงว่าจำเลยจะมีภูมิลำเนาอยู่ ณ ที่ใด หรือมุลติเกิดขึ้น ณ ที่ใด หรือจำเลยมีสัญชาติใด ศาลจะอ้างเขตอำนาจได้เมื่อส่งหมายให้แก่จำเลยขณะที่เขาอยู่ภายในเขต

อำนาจศาลแล้ว แม้ว่าภายหลังจะปรากฏว่าจำเลยได้ออกไปจากประเทศสิงคโปร์แล้วก็ตาม ศาลก็จะสามารถดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาต่อไปได้ แต่ในกรณีที่จำเลยสามารถหลบหนีจากการถูกส่งหมายถึงตัวแล้ว ศาลสิงคโปร์จะอ้างเขตอำนาจศาลเหนือจำเลยไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ในการส่งหมายนั้น โจทก์จะต้องนำส่งไปถึงตัวจำเลย โดยมีผู้นำหมายหรือส่งทางไปรษณีย์ก็ได้

สำหรับกรณีที่จำเลยเป็นนิติบุคคล หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเขตอำนาจศาลในการปรากฏตัว จะพิจารณาจากสถานที่ที่ใช้ประกอบธุรกิจ ซึ่งมีหลักว่า ในเวลาเริ่มต้นคดีนิติบุคคลนั้นจะต้องมีการประกอบธุรกิจ ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่งเป็นที่แน่นอนอยู่ในเขตอำนาจศาลที่ทำการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น ดังนั้น เมื่อจะต้องส่งหมายให้แก่จำเลย ต้องส่งหมายไปยังสถานที่ปรากฏตัวของนิติบุคคล อันเป็นสถานที่ประกอบธุรกิจที่แน่นอน ภายในประเทศสิงคโปร์ แต่การที่นิติบุคคลเพียงแต่มีตัวแทนในประเทศหนึ่ง เพื่อหาลูกค้าและเป็นตัวกลางในการติดต่อระหว่างนิติบุคคลกับลูกค้าเท่านั้น แต่ตัวแทนไม่มีอำนาจที่จะทำสัญญาในนามของนิติบุคคลนั้น จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการปรากฏตัวของนิติบุคคลนั้น

หลักในเรื่องนี้ได้รับการยืนยันจากคดี *Vogel V.R. and A. Kohnstamm Ltd⁴* และในคดี *Littauer Glove Corporation V. F.W. Millington Ltd⁵*

หากปรากฏว่าจำเลยอยู่นอกเขตอำนาจศาลสิงคโปร์ โจทก์ก็อาจขออนุญาตศาลเพื่อส่งหมาย และสำเนาคำฟ้องถึงจำเลยขณะที่อยู่นอกเขตอำนาจศาลได้ หากปรากฏว่าจำเลยเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในสิงคโปร์ โดยถิ่นที่อยู่นั้นมีความเกี่ยวข้องกับตัวจำเลยมาก หลักเกณฑ์ข้อนี้เป็นการใช้ดุลพินิจของศาลตาม *Rules of Supreme Court* ซึ่งโจทก์มีหน้าที่ต้องนำสืบให้พอใจว่ามีเหตุผลสมควร และศาลจะอนุญาตก็ต่อเมื่อศาลสิงคโปร์เป็นศาลที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการพิจารณาคดีนั้น โดยใช้หลัก *Forum Conveniens*

⁴(1973), Q.B. 133 อ้างถึง *P.M. North and J.J. Fawcett, Cheshire and North's Private International Law*, p.353.

⁵(1928), 44 T.L.R. 746 อ้างถึง *P.M. North and J.J. Fawcett, Cheshire and North's Private International Law*, p.351.

หากในขณะที่มีการฟ้องคดีหรือเริ่มกระบวนการพิจารณาในศาลต่างประเทศ จำเลยมีถิ่นที่อยู่ในประเทศนั้นแล้ว โดยหลักแล้วย่อมถือว่าศาลแห่งประเทศนั้นมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับศาลที่ทำการพิจารณาพิพากษาคดีอย่างเพียงพอ ตามหลักที่ว่าบุคคลเมื่ออยู่ในดินแดนของรัฐใด รัฐเจ้าของประเทศย่อมมีสิทธิที่จะใช้อำนาจอธิปไตยเหนือบุคคลนั้น ซึ่งเขาต้องตกอยู่ภายใต้เขตอำนาจศาลของรัฐนั้นอย่างสิ้นเชิง และนับว่าเป็นการสะดวกสำหรับจำเลยที่จะเข้ามาต่อสู้คดี โต้แย้งคดี และหากมีคำพิพากษาแล้ว การบังคับคดีก็อยู่ในวิสัยที่จะทำได้ เพราะการบังคับคดีอาจบังคับกับตัวจำเลย หรือทรัพย์สินของจำเลยที่อยู่ภายในรัฐนั้นได้

3.2.1.2 การยอมรับอำนาจศาลของจำเลย (Submission of Defendant to Foreign Court)

หลักเกณฑ์ข้อนี้ได้บัญญัติไว้ใน Section 16 (1) (b) ของ S.C.J.A. และ Section 19(3)(b) ของ S.C.A. เป็นการอ้างเขตอำนาจศาลเหนือจำเลยในคดีแพ่ง หากปรากฏว่ามีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ อาจถือได้ว่าเป็นการยอมรับอำนาจศาลของจำเลย

- 1) การที่จำเลยยอมอยู่ภายใต้อำนาจศาลของประเทศใดประเทศหนึ่ง โดยการที่เคยเป็นโจทก์ฟ้องในคดีนั้น
- 2) จำเลยตกลงมอบข้อพิพาทหรือยินยอมอยู่ใต้อำนาจศาลประเทศใดประเทศหนึ่ง
- 3) การที่จำเลยเข้าไปในคดีในศาลต่างประเทศใดด้วยความสมัครใจ

1) การที่จำเลยยอมอยู่ภายใต้อำนาจศาลของประเทศใดประเทศหนึ่ง โดยการที่เคยเป็นโจทก์ฟ้องในคดีนั้น

ในกรณีที่บุคคลหนึ่ง ได้เป็นโจทก์ฟ้องคดีต่อบุคคลอื่นในศาลประเทศใดแล้ว ต่อมาศาลประเทศนั้นได้ตัดสินให้โจทก์แพ้คดีแล้ว หากภายหลังปรากฏว่า บุคคลซึ่งเป็นโจทก์ในคดีก่อนได้ถูกฟ้องเป็นจำเลยตามคำพิพากษาของศาลประเทศนั้น เขาจะปฏิเสธถึงเขตอำนาจศาล

ต่างประเทศนั้นไม่ได้ ซึ่งศาลได้ตัดสินไว้ในคดี Schibbsby V. Westenholz⁶ และคดี Novelli V. Rossi⁷ เท่ากับเป็นการยอมรับในเหตุผลที่ว่า การที่บุคคลนำคดีไปฟ้องร้องในศาลใด ย่อมเป็นการแสดงโดยนัยว่าบุคคลยอมรับอำนาจของศาลนั้น

2) จำเลยตกลงมอบข้อพิพาทหรือยินยอมอยู่ใต้อำนาจศาลต่างประเทศ

กรณีที่จะถือว่าจำเลยตกลงมอบข้อพิพาทหรือยินยอมอยู่ใต้อำนาจศาลของประเทศใด ซึ่งศาลเคยตัดสินไว้ในคดี Feyerick V. Hubbard เป็นการระบุไว้ในสัญญาซื้อขายสิทธิบัตรว่าข้อพิพาทต่างๆ อันเกี่ยวข้องกับสัญญาซื้อขายสิทธิบัตร ให้อยู่ในอำนาจศาลเบลเยียม⁷ และในคดี Copin V. Adamson⁹ ศาลตัดสินว่า ในกรณีที่มีการระบุเป็นข้อกำหนดในตราสารจัดตั้งนิติบุคคลว่า ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในบริษัทนั้นให้อยู่ภายใต้อำนาจของศาลฝรั่งเศส ข้อกำหนดในตราสารจัดตั้งดังกล่าวได้สร้างสัญญาขึ้นระหว่างผู้ถือหุ้นแล้วและเขาจะต้องผูกพันตามคำพิพากษาของศาลฝรั่งเศส ผู้ถือหุ้นไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ที่จะยกขึ้นต่อสู้ได้ ถือว่าการระบุข้อกำหนดในตราสารจัดตั้งนิติบุคคล จำเลยได้ยอมรับอำนาจของศาลฝรั่งเศสอย่างชัดเจนแล้ว

ปัญหาที่ควรพิจารณา คือ การตกลงยอมรับอำนาจของศาลแห่งประเทศใดนั้น จะต้องแสดงความตกลงหรือความยินยอมโดยชัดแจ้งหรือไม่ เมื่อเราศึกษาตามหลักเกณฑ์ของคอมมอนลอว์ก็จะพบว่า ศาลอังกฤษเองไม่ยอมรับอำนาจศาลต่างประเทศที่เกิดจากข้อตกลงหรือความยินยอมโดยปริยาย ซึ่งศาลอังกฤษได้ตัดสินไว้ในคดี Vogel V.R. and A. Kohnstamm Ltd.¹⁰

⁶(1870), L.R. 6 Q.B., at p.161. อ้างถึง P.M. North and J.J. Fawcett Cheshire and North's Private International Law, p.351.

⁷(1831), 2 B & Ad. 757. อ้างถึง P.M. North and J.J. Fawcett Cheshire and North's Private International Law, p.352.

⁸(1920), 71 L.J.K.B. 509. อ้างถึง P.M. North and J.J. Fawcett Cheshire and North's Private International Law, p.352.

⁹(1875), 1 Ex. D. 17. อ้างถึง P.M. North and J.J. Fawcett Cheshire and North's Private International Law, p.353.

¹⁰(1973) 1 Q.B. 133, (1971) 2 All E.R. 1482. อ้างถึง P.M. North and J.J. Fawcett Cheshire and North's Private International Law, p.353.

3) การที่จำเลยเข้าไปในคดีในศาลแห่งประเทศใดด้วยความสมัครใจ

การที่จำเลยเข้าไปในคดีศาลต่างประเทศด้วยความสมัครใจ หมายความว่าถึงจำเลยเข้าไปในกระบวนการพิจารณาคดีของศาลต่างประเทศด้วยความสมัครใจ ปราศจากการบังคับซึ่งจำเลยอาจเข้าไปในกระบวนการพิจารณาคดีของศาลเพื่อต่อสู้คดีด้วยตนเอง หรืออาจแต่งตั้งทนายเข้าต่อสู้คดีแทนก็ได้ ได้แก่คดี *Molony V. Gibbons*¹¹ และคดี *Guiard V. De Clemont*¹² ศาลตัดสินว่า การที่จำเลยเข้าไปต่อสู้คดีในศาลใด ย่อมแสดงให้เห็นว่าจำเลยยอมอยู่ภายใต้อำนาจของศาลนั้น

หากในกรณีที่จำเลยเข้าไปในศาลแห่งประเทศใด เพื่อต่อสู้เรื่องเขตอำนาจศาลว่าศาลประเทศนั้นไม่มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดี หรือจำเลยเข้าไปในคดีในศาลแห่งประเทศใดเพื่อปกป้อง หรือร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่ถูกศาลสั่งยึดไว้ในระหว่างการพิจารณาคดีกรณีดังกล่าวนี้มีคำพิพากษาในคดี *Tallack V. Tallack*¹³ and *Broekema* ศาลตัดสินว่า การที่จำเลยเข้าไปในคดีเพื่อปฏิเสธเรื่องเขตอำนาจศาลนั้น มิใช่เรื่องที่จำเลยเข้าไปในคดีในศาลต่างประเทศด้วยความสมัครใจ และในคดี *Voinet V. Barrett*¹⁴ ศาลตัดสินว่า การที่จำเลยเข้าไปในอำนาจศาลต่างประเทศเพื่อร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่ถูกยึด จึงไม่ถือว่าเป็นไปตามความสมัครใจของจำเลย

จากการศึกษาหลักเกณฑ์เรื่องเขตอำนาจศาลของประเทศสิงคโปร์ในคดีนี้เห็นอบุคคล อาจสรุปได้ว่า หากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ จะนำคำพิพากษามาขอให้ศาลไทยยอมบังคับตามให้ นั่น ศาลไทยจะพิจารณาเกณฑ์ในการกำหนดอำนาจศาลสิงคโปร์ดังนี้

1. การปรากฏตัวของจำเลยในขณะที่ถูกฟ้องคดี

ในเรื่องการส่งหมายให้แก่จำเลยซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลสิงคโปร์นั้นเป็นลักษณะที่ศาลอ้างเขตอำนาจได้ก็ต่อเมื่อสามารถบังคับจำเลยได้ตามสภาพทางกายภาพ ในเรื่องนี้ จะพบว่าแต่เดิมมานั้นบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ได้เคยบัญญัติถึง

¹¹(1810) 2 Camp. 502. อ้างถึง *P.M. North and J.J. Fawcett Cheshire and North's Private International Law*, p.353.

¹²(1914), 3 K.B. 145. อ้างถึง *P.M. North and J.J. Fawcett Cheshire and North's Private International Law*, p.353.

¹³(1927) P. 211. อ้างถึง *P.M. North and J.J. Fawcett Cheshire and North's Private International Law*, p.893.

¹⁴(1885), 55 L.J. Q.B. 39 อ้างถึง *P.M. North and J.J. Fawcett Cheshire and North's Private International Law*, p.358.

เรื่องการส่งหมายเรียกให้แก่จำเลยในประเทศไทย ในมาตรา 4(3) ในกรณีที่เป็นคดีเกี่ยวกับหนี้เหนือบุคคล จำเลยที่มีได้มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร อาจถูกฟ้องคดีต่อศาลไทยได้ โดยมาตรา 4(3) บัญญัติว่า

“ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับหนี้เหนือบุคคล ซึ่งมีได้ตกอยู่ในบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ ระหว่างเจ้าหนี้ซึ่งมีภูมิลำเนาในประเทศสยาม และลูกหนี้ซึ่งมีได้มีภูมิลำเนาในประเทศสยาม หากเข้ามาในประเทศสยามชั่วคราวนั้น ไม่ว่าจะเกิดมูลคดีในประเทศใด หรือมูลคดีจะเป็นประการใดก็ตาม เจ้าหนี้จะยื่นคำฟ้องขอให้บังคับตามสิทธิเช่นว่านั้นในศาลซึ่งตนมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลนั้น หรือในศาลที่พบตัวลูกหนี้ในเขตศาลนั้นก็ได้ แต่ศาลจะดำเนินคดีต่อไปได้เมื่อได้ส่งหมายเรียกให้แก่ลูกหนี้ในสยามแล้ว”

หลักเกณฑ์ตามมาตรา 4(3) นี้ ใช้กับคดีแพ่งที่มีองค์ประกอบพัวพันต่างประเทศ บทบัญญัติมาตรา 4(3) ไม่ถือเอาภูมิลำเนาจำเลยเป็นเกณฑ์ในการกำหนดเขตอำนาจศาล แต่ถือเอาการที่จำเลยเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นเกณฑ์ในการกำหนดเขตอำนาจศาลไทย โดยมีเงื่อนไขว่าเจ้าหนี้จะต้องมีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร และคำฟ้องต้องเป็นคดีเกี่ยวกับหนี้เหนือบุคคล และยังกำหนดเงื่อนไขการใช้เขตอำนาจศาลว่า ศาลจะดำเนินคดีต่อไปได้เมื่อได้ส่งหมายเรียกให้แก่ลูกหนี้ในประเทศไทยแล้ว จะเห็นว่า มาตรา 4(3) นี้ กรณีจำเลยไม่มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร โจทก์อาจฟ้องคดีต่อศาลไทยได้ แต่ว่าจำเลยจะต้องเข้ามาในราชอาณาจักร หากจำเลยไม่เข้ามาในราชอาณาจักร ศาลไทยไม่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเดิม ซึ่งหลักตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเดิม ทำให้เกิดปัญหาว่า หากมูลคดีเกิดในประเทศไทย ศาลไทยก็ไม่มีเขตอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น

เมื่อพิจารณาหลักตามมาตรา 4(3) ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเดิม จะเห็นว่า หลักดังกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับกฎหมายสิงคโปร์เป็นอย่างมาก ซึ่งใช้การปรากฏตัวของจำเลยในราชอาณาจักรเป็นเกณฑ์ในการกำหนดเขตอำนาจศาลที่จะทำให้จำเลยสามารถที่จะได้รับหมายเรียกเพื่อที่ศาลจะดำเนินคดีต่อไปได้

แต่ในปัจจุบัน บทบัญญัติมาตรา 4(3) ดังกล่าวได้ถูกแก้ไขโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งฉบับที่ 12 พ.ศ.2534 เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาในกรณีที่มูลคดีได้เกิดขึ้นในประเทศไทย และศาลไทยย่อมมีเขตอำนาจศาลเหนือคดี แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้เปิดโอกาสที่จะให้ศาลไทยอ้างเขตอำนาจศาลเมื่อมูลคดีเกิดขึ้นได้ ต่อมาจึงได้มีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวโดยเปิดโอกาสให้โจทก์ฟ้องคดีต่อศาลที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาลได้

หลักในเรื่องการส่งหมายให้แก่จำเลยขณะที่จำเลยอยู่ในเขตอำนาจศาลของสิงคโปร์ จึงจะถือว่าศาลสิงคโปร์มีเขตอำนาจศาลนั้น ซึ่งหลักการส่งหมายให้แก่จำเลยดังกล่าวนี้ ก็ได้รับการยอมรับในประเทศไทยเช่นเดียวกัน แต่ศาลไทยไม่ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเขตอำนาจศาล แต่ใช้เป็นวิธีการที่ศาลจะใช้ในการดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาความ โดยต้องส่งหมายเรียกและคำฟ้องตั้งต้นคดีแก่จำเลยเพื่อให้จำเลยเข้ามาแก้คดี ดังนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์มาขอให้ศาลไทยบังคับคดีให้ ศาลไทยก็จะพิจารณาว่า คดีที่ศาลสิงคโปร์ได้พิจารณาพิพากษาดังกล่าวนั้น เข้าตามหลักเกณฑ์เรื่องเขตอำนาจศาลของศาลไทยตามที่ได้มีบทเรียนแล้วในบทที่ 2 หรือไม่ ศาลไทยจะไม่พิจารณาแค่เพียงว่าจำเลยได้รับหมายแล้วเท่านั้น โดยไม่พิจารณาถึงภูมิลำเนาของจำเลย สัญชาติโจทก์ ภูมิลำเนาโจทก์ สถานที่มูลคดีเกิด เป็นต้น

โดยหลักทั่วไปแล้วการที่ศาลสิงคโปร์จะมีเขตอำนาจเหนือจำเลยได้ต้องปรากฏว่า ได้มีการส่งหมายและคำฟ้องตั้งต้นคดีให้แก่จำเลยภายในประเทศสิงคโปร์ แต่หากกรณีปรากฏว่าจำเลยอยู่ภายนอกประเทศสิงคโปร์ โจทก์ไม่สามารถที่จะส่งหมายและคำฟ้องตั้งต้นคดีแก่จำเลยในประเทศสิงคโปร์ได้ โจทก์อาจขออนุญาตศาลเพื่อส่งหมายและคำฟ้องตั้งต้นคดีถึงจำเลยขณะที่อยู่นอกเขตอำนาจศาลได้ หากปรากฏว่าจำเลยมีถิ่นที่อยู่ในประเทศสิงคโปร์

หลักเรื่องถิ่นที่อยู่ เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาอำนาจศาลสิงคโปร์นั้น จะเห็นว่า ศาลไทยยอมรับหลักเกณฑ์ดังกล่าว ซึ่งตรงกับหลักเกณฑ์ของกฎหมายไทย ตามมาตรา 4(1) ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งปัจจุบัน ในเรื่องภูมิลำเนาของจำเลย ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ให้ความสำคัญกับ “ถิ่นที่อยู่” ของบุคคลโดยนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดภูมิลำเนาของบุคคล ตามที่ได้ศึกษามาแล้วในบทที่ 2 ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า หากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์มาขอให้ศาลไทยบังคับคดีให้ โดยคำพิพากษาเกิดจากศาลสิงคโปร์ที่จำเลยมีถิ่นที่อยู่ในเขตศาลนั้น ศาลไทยก็จะดำเนินการบังคับตามคำพิพากษาศาลสิงคโปร์ให้

2. การยอมรับอำนาจศาลของจำเลยโดยสมัครใจ

การยอมรับอำนาจศาลของจำเลยโดยสมัครใจ ซึ่งหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเดิม ตามมาตรา 7(4) บัญญัติว่า “มาตรา 7 บทบัญญัติในสี่มาตราก่อนนั้น ต้องอยู่ภายใต้ข้อบังคับต่อไปนี้

(1)

(2)

(3)

(4) ถ้าได้มีการตกลงกันไว้เป็นหนังสือว่า คู่สัญญาได้ยินยอมกันว่าบรรดาข้อพิพาทที่ได้เกิดขึ้นแล้วก็ดี หรือข้อพิพาทที่อาจจะเกิดขึ้นจากข้อสัญญาก็ดี ให้เสนอต่อศาลชั้นต้น ศาลใดศาลหนึ่งตามที่ได้ระบุไว้ ซึ่งไม่มีหรืออาจไม่มีเขตศาลเหนือคดีนั้น ตามบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยศาลที่จะรับคำฟ้องข้อตกลงเช่นนี้ให้เป็นอันผูกพันกันได้ แต่ศาลที่ได้ตกลงกันไว้นั้นจะต้องเป็นศาลที่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลนั้น หรือมูลคดีของเรื่องนั้นได้เกิดขึ้น หรือทรัพย์สินที่พิพาทกันนั้นตั้งอยู่ในเขตศาลแห่งศาลนั้น ๆ”

จากบทบัญญัติมาตรา 7(4) จะเห็นว่า แต่เดิมนั้นกฎหมายได้เปิดโอกาสให้คู่กรณีสามารถแสดงเจตนาขอมรับอำนาจศาล โดยทำความตกลงเกี่ยวกับอำนาจศาลกันไว้ล่วงหน้า ได้ว่าหากเกิดข้อพิพาทระหว่างกันขึ้นจะฟ้องคดีต่อศาลใด แต่การกำหนดศาลดังกล่าวต้องเป็นศาลที่คู่กรณีมีความเกี่ยวข้องอยู่ในศาลนั้น แต่เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในปี 2534 และได้มีการตัดมาตรา 7(4) ออกไป และมีได้มีการบัญญัติหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ในมาตราอื่นใด ผู้เขียนเห็นว่า การที่ตัดมาตรา 7(4) ออกไปนั้น เท่ากับว่ากฎหมายฉบับที่แก้ไขมีเจตนารมณ์ในการที่จะยกเลิกกฎหมายเดิม ดังนั้น ในปัจจุบันคู่สัญญาที่เกี่ยวข้องไม่สามารถที่จะขอมรับอำนาจศาล โดยทำความตกลงเรื่องเขตศาลไว้ล่วงหน้า ไม่ได้ ถ้าหากทำการตกลงกันเท่ากับเป็นข้อตกลงที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน และตกเป็นโมฆะ

มีผู้กล่าวว่า ยังคงมีทางออกสำหรับคู่สัญญาที่จะทำความตกลงขอมรับอำนาจศาลกันได้อยู่ด้วยการนำหลักเกณฑ์เรื่องภูมิลำเนาของบุคคลที่บัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาปรับใช้ในหลักเกณฑ์เรื่องภูมิลำเนาเฉพาะการของบุคคล ตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติไว้ในมาตรา 42 และมาตรา 68 โดยความเคารพต่อความเห็นดังกล่าว ผู้เขียนมีความเห็นว่า ถึงแม้ว่าบุคคลจะสามารถเลือกภูมิลำเนาเฉพาะการได้ แต่การเลือกภูมิลำเนาดังกล่าวก็น่าจะเป็นการสอดคล้องกับหลักในเรื่องถิ่นที่อยู่ หรือภูมิลำเนาของจำเลย ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น มิฉะนั้นก็จะเท่ากับว่า หลักในมาตรา 38, 39, 40, 69 ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก็จะกลายเป็นหลักที่จำเลยขอมรับอำนาจศาลต่างประเทศไปเสียหมด ซึ่งจะหาหลักความแตกต่างไม่ได้

ในกรณีที่บุคคลใดได้เคยเป็นโจทก์ฟ้องคดีต่อศาลใด และศาลมีคำพิพากษาให้บุคคลนั้นให้แพคดี ต่อมาบุคคลนั้นได้ถูกฟ้องเป็นจำเลยต่อศาลดังกล่าว โดยข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในคดี หรือภูมิลำเนายังไม่เปลี่ยนแปลง กรณีดังกล่าว บุคคลนั้นจะปฏิเสธว่าศาลนั้นไม่มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีไม่ได้ เนื่องจากการฟ้องร้องคดีก่อนหน้านี้โดยการเป็นโจทก์นั้น เท่ากับเป็นการยอมรับอำนาจศาลดังกล่าวแล้ว ดังนั้น คำพิพากษาศาลสิงคโปร์โดยอาศัยหลักเรื่องการยอมรับอำนาจศาลโดยสมัครใจในกรณีดังกล่าว ศาลไทยจะยอมบังคับปฏิบัติตามให้

3.2.2 ความเสร็จเด็ดขาดและถึงที่สุดตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์

หลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขประการที่สองซึ่งศาลไทยจะใช้ตรวจสอบในการยอมบังคับตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ คือ คำพิพากษาของประเทศสิงคโปร์ต้องมีความเสร็จเด็ดขาดและถึงที่สุด

ในเรื่องความเสร็จเด็ดขาดของคำพิพากษา เมื่อพิจารณาจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทย มาตรา 144 บัญญัติว่า “เมื่อศาลใดมีคำพิพากษา หรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคดีหรือประเด็นข้อใดแห่งคดีแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้น อันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วนั้น เว้นแต่” มาตรา 145 บัญญัติว่า ภายใต้งบบังคับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ว่าด้วยการอุทธรณ์ฎีกา และการพิจารณาใหม่ คำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ ให้ถือว่าผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลที่พิพากษา หรือมีคำสั่งนับตั้งแต่วันที่ได้พิพากษาหรือมีคำสั่ง จนถึงวันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไข กลับหรืองดเสีย ถ้าหากมี...” และมาตรา 148 บัญญัติว่า “คดีที่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ห้ามมิให้คู่ความเดียวกันหรือร้องฟ้องกันอีก ในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน เว้นแต่...” จะพบว่าหลักเกณฑ์ตามกฎหมายไทยดังกล่าว เป็นการนำแนวความคิดเรื่องความศักดิ์สิทธิ์แห่งคำพิพากษา (Res Judicata) มาใช้ อันมีผลให้คำพิพากษาที่ได้รับพิจารณาพิพากษาคดีในต่างประเทศ มีผลน่าจะเป็นคำตัดสินข้อโต้แย้งที่ดีที่สุด และเป็นคำพิพากษาที่รับฟังเป็นข้อยุติได้ โดยถือว่าการยอมรับหลักความศักดิ์สิทธิ์แห่งคำพิพากษานี้ เป็นการสอดคล้องกับหลักความยุติธรรม มีความเหมาะสมกับความจำเป็นกับแนวนโยบายของรัฐ เพื่อประโยชน์ของคู่ความในการประหยัดเวลาในทางคดีความ และเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น บทบัญญัติกฎหมายไทยดังกล่าว จึงเป็นการยืนยันในการที่ศาลไทยจะยอมรับในเรื่องความเสร็จเด็ดขาดของคำพิพากษา ซึ่งมีผลทำให้คำพิพากษามีผลเด็ดขาดโต้แย้งไม่ได้

เมื่อคำพิพากษามีความศักดิ์สิทธิ์ รับฟังเป็นข้อยุติได้ จึงส่งผลให้ศาลไทยยอมรับความถูกต้องของคำพิพากษาศาลต่างประเทศ ทั้งในด้านเนื้อหาสาระที่เป็นประเด็นข้อโต้แย้งตลอดจนศาลไทยจะยอมรับในการดำเนินกระบวนการพิจารณาความของศาลต่างประเทศ โดยจะไม่ทำการตรวจสอบคำพิพากษานั้นอีก ดังนั้น หากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษามาก่อให้เกิดการบังคับคดีในประเทศไทย จะไม่มีปัญหาในเรื่องความเสร็จเด็ดขาดของคำพิพากษา

ประเด็นที่ ศาลไทยจะนำมาพิจารณาในการบังคับตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ คงเป็นเรื่องความถึงที่สุดของคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ ซึ่งผู้เขียนจะทำการศึกษาโดยพิจารณาว่า หลักในเรื่องความถึงที่สุดของกฎหมายสิงคโปร์มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ศาลไทยได้วางแนวทางไว้หรือไม่

จากหลักเกณฑ์ ที่ ศาลฎีกาได้ วางแนวทางไว้ใน คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 585/2461ว่า “คำพิพากษานั้นต้องเป็นคำพิพากษาที่สำเร็จเด็ดขาดได้วินิจฉัยถึงมูลคดีข้อพิพาทในระหว่างคู่ความ ว่ามีหนี้สินความรับผิดชอบเกี่ยวค้ำกันอยู่ อันคู่ความจะรื้อถอนขึ้นโต้แย้งกันในศาลนั้นอีกไม่ได้ ถ้าคำพิพากษาใดคู่ความอาจมีคำโต้แย้งขอให้ศาลที่ได้พิพากษานั้นเองเพิกถอนเสีย อันจะกลับไปได้ความว่าหนี้สินหรือความรับผิดชอบหาได้มีอยู่ไม่ ดังนั้นแล้ว คำพิพากษานั้นก็ไม่เป็นคำพิพากษาที่สำเร็จเด็ดขาด ซึ่งศาลในเมืองต่างประเทศพึงจะรับบังคับบัญชาและดำเนินตาม” เมื่อพิจารณาตามคำวินิจฉัยดังกล่าวแล้ว จะพบว่าหลักในเรื่องความถึงที่สุดตามคำพิพากษาของศาลไทยที่ได้ศึกษามาแล้วในบทที่ 2 นั้น อาจสรุปได้ว่า คำพิพากษาที่ศาลได้ตัดสินในประเด็นข้อพิพาทระหว่างคู่ความในคดี จะไม่ถูกเปลี่ยนแปลงโดยศาลซึ่งทำคำพิพากษานั้นอีก ดังนั้น หากปรากฏว่าคำพิพากษาที่ศาลสิงคโปร์ได้มีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษายาदनัตเป็นฝ่ายแพ้คดี จึงมีปัญหาว่า ศาลไทยจะยอมรับบังคับตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ให้หรือไม่ เนื่องจากการขาดนัด ตามกฎหมายไทยนั้น ถือว่ายังเป็นเรื่องที่ยังสามารถร้องขอต่อศาลให้ศาลพิจารณาคดีใหม่ได้ โดยศาลอาจมีคำพิพากษาเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไข หรือกลับคำพิพากษานั้นได้ ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้จึงถือว่าคำพิพากษานั้นยังไม่ถึงที่สุด จึงต้องพิจารณาว่าคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์โดยขาดนัดนั้น จะถือว่าถึงที่สุดหรือไม่ และศาลไทยจะยอมรับบังคับตามคำพิพากษาให้หรือไม่

ขั้นตอนในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีแพ่งในประเทศสิงคโปร์ กล่าวคือ ในศาลไฮคอร์ท เมื่อโจทก์ต้องเริ่มคดีโดยการขอหมายเรียก (writ of summons) เพื่อส่งคำบอกกล่าวให้จำเลยทราบถึงข้อเรียกร้องของตนในหมายเรียก โดยในหมายเรียกจะกล่าวถึงคำฟ้อง

สั้น ๆ แต่ชัดเจน เจ้าหน้าที่ศาลจะต้องประทับตราบนหมายเรียกว่าได้มีการสั่งรับฟ้องแล้ว และก็จะส่งหมายเรียกกลับไปให้โจทก์¹⁵ ขึ้นต่อไปโจทก์จะต้องเป็นผู้ส่งหมายเรียกพร้อมกับคำฟ้องให้แก่จำเลย เพื่อให้จำเลยทราบว่าเขาถูกหมายเรียกอย่างไร

โดยปกติ โจทก์มีหน้าที่ส่งหมายเรียก และคำฟ้องให้แก่จำเลย แต่คำฟ้องนั้นอาจมีการส่งในภายหลังได้ หากโจทก์ไม่ส่งคำฟ้องให้แก่จำเลย จำเลยอาจยื่นคำร้องขอต่อศาลให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดี¹⁶ เท่ากับโจทก์ขาดนัดส่งคำฟ้อง (default in service of statement) แต่ถ้าโจทก์ส่งคำฟ้องไปพร้อมกับหมายเรียกแล้ว จำเลยต้องแสดงเจตนาว่าประสงค์จะต่อสู้คดี และทำคำให้การต่อสู้คดีภายใน 14 วัน นับแต่วันรับหมาย¹⁷ ถ้าจำเลยไม่กระทำการดังกล่าว หลังจากกำหนดระยะเวลายื่นคำให้การผ่านพ้นไปแล้ว โจทก์สามารถร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด (final judgment)¹⁸ ให้จำเลยชำระหนี้ตามจำนวนที่ระบุในหมายทั้งหมดได้สำหรับคดีที่เป็นข้อเรียกร้องที่แน่นอนแล้ว¹⁹ (claim for liquidated demand) ในกรณีเช่นนี้ถือว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ (default of defence)

ในกรณีที่จำเลยขาดนัดแสดงเจตนาต่อสู้คดี (failure to give notice of intention to defend)²⁰ กล่าวคือ กรณีที่จำเลยเพิกเฉยไม่แสดงเจตนารับทราบหมายภายในเวลาที่กำหนด หรือจำเลยส่งหมายกลับมาว่าตนเองไม่ประสงค์จะสู้คดี โจทก์สามารถร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาโดยขาดนัดได้ หากเป็นหมายเรียกที่ออกแก่จำเลยในคดีที่ข้อเรียกร้องแน่นอนแล้ว โจทก์อาจร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำเลยชำระหนี้ตามที่ระบุในหมายพร้อมค่าฤชาธรรมเนียมทั้งหมดได้ อย่างไรก็ตามถึงแม้จำเลยจะแสดงเจตนาต่อสู้คดีแล้ว โดยจำเลยแสดงการรับทราบหมาย แต่จำเลยไม่มีข้อต่อสู้หรือข้อโต้แย้งเพียงพอที่จะรับฟังได้ โจทก์อาจร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาโดยรวบรัด (summary judgment) ได้²¹

¹⁵Helena H.M. Chan, *An Introduction to The Singapore Legal System*, 1986 p.121.

¹⁶Jack I.H. Jacob, *The Supreme court Practice 1985*, Vol. 1 part 1. (London : Sweet & Maxwell Limited, 1984), p.320.

¹⁷Ord 18, r.20, R.S.C.

¹⁸คำพิพากษาถึงที่สุด (final judgment) ในที่นี้มีได้หมายถึงคำพิพากษาซึ่งเมื่อศาลพิพากษาแล้วจะไม่สามารถอุทธรณ์หรือขอพิจารณาใหม่ได้ แต่เป็นประเภทหนึ่งของคำพิพากษาซึ่งใช้กับคดีสำหรับข้อเรียกร้องที่แน่นอน โดยที่ศาลไม่สามารถสอบสวนสิทธิที่จะเปลี่ยนแปลงผลแห่งคำพิพากษาในภายหลังได้ อย่างคำพิพากษาชั่วคราวระหว่างพิจารณา (interlocutory judgment) ซึ่งใช้กับคดีสำหรับค่าเสียหายที่ยังไม่แน่นอน

¹⁹Ord. 19, r.2, R.S.C.

²⁰Ord. 13, R.S.C.

²¹Ord. 14, r.1, R.S.C.

เมื่อสิ้นสุดระยะเวลายื่นคำให้การ โจทก์และจำเลยจะต้องส่งบัญชีระบุพยาน เอกสารให้แต่ละฝ่ายมีโอกาสตรวจดูเอกสารที่เกี่ยวข้องในคดี หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดปฏิเสธพยาน เอกสารดังกล่าว ฝ่ายที่อ้างพยานเอกสารนั้นจะต้องนำสืบพิสูจน์ความถูกต้องของพยานเอกสาร นั้น และถ้าฝ่ายที่ปฏิเสธพยานเอกสารนั้น ยังเห็นว่ายังมีข้อมูลอื่นที่ควรนำมาแสดงอีก อาจยื่นคำ ร้องขออนุญาตยื่นคำถามเป็นลายลักษณ์อักษร และให้ฝ่ายที่อ้างพยานเอกสารสาบานตนก่อนตอบ คำถาม²²

ก่อนศาลจะพิจารณาคดี โจทก์ต้องขออนุญาตเพื่อทำการชี้สองสถาน (summon for directions)²³ ภายในระยะเวลา 1 เดือน นับจากสิ้นสุดระยะเวลายื่นคำให้การ²⁴ หากโจทก์ ละเลยจำเลยอาจยื่นคำร้องขอให้ศาลจำหน่ายคดี แต่ถ้ามีการชี้สองสถาน และกำหนดวันนัด พิจารณาแล้ว (setting down for trial) เมื่อถึงวันนัดพิจารณาปรากฏว่าโจทก์และจำเลยไม่มา ศาล การพิจารณาจึงต้องถูกเลื่อนออกไป และถ้าโจทก์ยังมีความประสงค์ที่จะให้ศาลพิจารณาคดี ต่อไป โจทก์ต้องยื่นคำขอให้ศาลกำหนดวันพิจารณาขึ้นใหม่อีก หากโจทก์ละเลยไม่ไปศาลดัง กล่าว จำเลยอาจขอให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดี เช่นเดียวกับในกรณีที่จำเลยมาศาลฝ่ายเดียวก็ได้ แต่ถ้าโจทก์มาศาลเพียงฝ่ายเดียว ศาลยังคงต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป เพียงแต่ โจทก์ต้องพิสูจน์จำกัดเฉพาะข้อกล่าวอ้างในคำฟ้องเท่านั้น²⁵ กรณีดังกล่าวจึงเป็นเรื่องของการ ขาดนัดพิจารณา (failure to appear)²⁶

จึงอาจสรุปได้ว่า การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีแพ่งในประเทศสิงคโปร์นั้น กฎหมายได้กำหนดกลไกมารองรับเพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณามีความรวดเร็ว และเกิด ประสิทธิภาพที่สุด เช่น กรณีที่จำเลยไม่แสดงเจตนาต่อสู้คดี โจทก์อาจขอให้ศาลมีคำพิพากษาชั่วคราวระหว่างพิจารณา หรือคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วแต่ลักษณะของคดีได้ และแม้จำเลยจะแสดง เจตนาต่อสู้คดีแล้ว แต่โจทก์เห็นว่าจำเลยไม่มีข้อต่อสู้ที่ดีพอ หรือข้อต่อสู้ที่ประสงค์จะประวิงคดี เท่านั้น ก็อาจจะขอให้ศาลมีคำพิพากษาโดยรวบรัดได้

²²See Forms 40 and 50, R.S.C.

²³Ord. 25, R.S.C.

²⁴Ord. 25 r.1(1), R.S.C.

²⁵Jack I.H. Jacop, The Supreme court Practice 1985., vol.1 part 1, pp.540-541

²⁶Ord. 35, R.S.C.

เมื่อจำเลยขาดนัดแสดงเจตนาต่อผู้คดี ขาดนัดยื่นคำให้การ ขาดนัดพิจารณา หรือโจทก์ขาดนัดพิจารณา และศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยขาดนัด คู่ความฝ่ายที่ขาดนัดดังกล่าวสามารถที่จะยื่นคำร้องขอให้ศาลที่พิจารณาคดีเพิกถอนคำพิพากษาหรือคำสั่งขาดนัดได้ โดยแสดงให้เห็นว่าการขาดนัดมีเหตุอันสมควรและคดีของตนมีข้อต่อสู้ที่ดีพอ ซึ่งศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจอย่างกว้างขวางที่จะมีคำสั่งให้เพิกถอนคำพิพากษา หรือคำสั่งขาดนัด และอนุญาตให้พิจารณาใหม่ได้

จากหลักเกณฑ์ตามกฎหมายวิธีพิจารณาคดีความแพ่งของศาลสิงคโปร์ในเรื่องการขาดนัด อันมีผลทำให้ศาลอาจมีคำพิพากษาเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือกลับคำพิพากษาเดิมได้ หากจำเลยหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้มีคำขอให้ศาลที่พิพากษาให้ตนแพ้คดีโดยเหตุขาดนัดทำการพิจารณาคดีนั้นใหม่ กรณีดังกล่าวจึงทำให้เห็นว่า คำพิพากษาของศาลสิงคโปร์จึงยังไม่ถึงที่สุด ศาลไทยจึงไม่อาจยอมบังคับตามคำพิพากษาศาลสิงคโปร์โดยเหตุขาดนัดได้ แต่หากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ซึ่งศาลได้พิพากษาให้จำเลยแพ้คดีโดยขาดนัด ด้รออนพัน กำหนดเวลาที่จำเลยหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษา อาจขอให้ศาลทำการพิจารณาคดีใหม่ได้ นำคำพิพากษามาขอให้ศาลไทยบังคับตามให้ ศาลไทยจะถือว่าคำพิพากษาโดยขาดนัดดังกล่าวได้ถึงที่สุดแล้ว เนื่องจากพันกำหนดเวลาสำหรับการยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้ตามกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ ซึ่งศาลไทยจะไม่ปฏิเสธในการที่จะยอมบังคับตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์

ในประเด็นเกี่ยวกับการอุทธรณ์นั้น คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่แพ้คดีใน High Court มีสิทธิที่จะอุทธรณ์ไปยัง The Court of Appeal โดยมีกฎหมายเกณฑ์ตาม The Supreme Court of Judicature Act²⁷ และ Rules of the Supreme Court²⁸

หากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์มีความประสงค์จะนำคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ที่จำเลยหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษากำลังดำเนินการอุทธรณ์ หรือจะดำเนินการอุทธรณ์ในประเทศสิงคโปร์ มาขอให้ศาลไทยบังคับตามคำพิพากษาให้ จึงมีปัญหาว่า การอุทธรณ์คำพิพากษาจะเป็นอุปสรรคที่ศาลไทยจะดำเนินการบังคับคดีให้หรือไม่ เพราะการอุทธรณ์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาในประเทศสิงคโปร์ เท่ากับว่าคำพิพากษาของศาลเดิมนั้นยังมีโอกาสที่จะถูกแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกได้ ซึ่งถือว่าเป็นคำพิพากษาที่ยังไม่ถึงที่สุดหรือไม่

²⁷ Section 29-41, S.C.J.A.

²⁸ Ord. 57, R.S.C.

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นถึงหลักการในเรื่องความถึงที่สุดตามแนวคำวินิจฉัยศาลฎีกา คำพิพากษาที่ศาลได้ตัดสินในประเด็นข้อพิพาทระหว่างคู่ความในคดี จะไม่ถูกเปลี่ยนแปลงโดยศาลซึ่งทำการพิพากษาคดีนั้นอีก ซึ่งคำพิพากษาศาลต่างประเทศจะต้องถึงที่สุดนี้ ศาลไทยคงหมายความถึงกรณีที่คำพิพากษาต้องมีการวินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทจนที่เป็นที่ยุติ เสร็จสิ้นในศาลที่ทำการพิจารณาพิพากษาคดีนั้นเท่านั้น ศาลไทยมิได้หมายความรวมไปถึงคำพิพากษานั้นต้องไม่สามารถอุทธรณ์ได้อีกในประเทศนั้น ดังนั้น คำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ที่ได้วินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทเป็นที่ยุติแล้ว แม้จะมีการอุทธรณ์หรือกำลังอุทธรณ์อยู่ในศาลสิงคโปร์ จึงถือได้ว่าเป็นคำพิพากษาที่ถึงที่สุดแล้ว คำว่า “คำพิพากษาถึงที่สุด” ในประเด็นนี้มีได้หมายความถึงหลักในเรื่องคำพิพากษาถึงที่สุดตามมาตรา 147 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทย จะทำให้เกิดความสับสนได้ เพราะตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้บัญญัติเรื่องการอุทธรณ์คำพิพากษากายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ถือว่าคดียังไม่ถึงที่สุด

เมื่อหลักเกณฑ์ตามแนวคำวินิจฉัยศาลฎีกาในประเด็นเกี่ยวกับการอุทธรณ์ไม่เป็นอุปสรรคต่อการที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์จะนำคำพิพากษามาขอให้ศาลไทยบังคับตามให้ จึงมีข้อพิจารณาต่อไปว่าตามกฎหมายของประเทศสิงคโปร์นั้น การอุทธรณ์มีผลเป็นการทุเลาการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาตาม Section 40 ของ The Supreme Court of Judicature Act ได้บัญญัติว่า การยื่นอุทธรณ์ย่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับคดีตามคำพิพากษา หรือคำสั่งศาลชั้นต้นไปในตัว หลักเกณฑ์ในเรื่องนี้จึงเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยต่อศาลไทยในการที่จะดำเนินการบังคับตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ แก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีอยู่ในประเทศไทย แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่า หากลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้มีการอุทธรณ์คำพิพากษานั้นอยู่ในประเทศสิงคโปร์ ศาลไทยคงจะสั่งให้ทุเลาการบังคับคดีก่อนเพื่อเป็นไปด้วยความยุติธรรม

3.2.3 การกำหนดจำนวนเงินที่แน่นอนในคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์

หลักเกณฑ์ที่ศาลได้วางแนวทางไว้ ตามที่ได้ศึกษามาแล้วในบทที่ 2 อีกประเด็นหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์สามารถนำคำพิพากษามาขอให้ศาลไทยบังคับตามได้นั้นคำพิพากษานั้นต้องเป็นเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องด้วยหนี้เนื้อบุคคลเท่านั้นและคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ต้องได้กำหนดจำนวนเงินที่ลูกหนี้จะต้องชำระเป็นจำนวนที่แน่นอน

ในกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ ได้มีการระบุถึงลักษณะของคำฟ้องสำหรับข้อเรียกร้องที่แน่นอนแล้ว (claim for liquidate demands)²⁹ เช่น คำฟ้องให้ชำระเงินตามสัญญากู้ยืมเงิน ซึ่งจะสังเกตได้ว่าในคำฟ้องสำหรับข้อเรียกร้องที่แน่นอนแล้วนี้ กระบวนการเกี่ยวกับหมายเรียกของโจทก์ เป็นการกำหนดวิธีการสลักหลักหลังหมายเรียกในคดีที่มีการเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้เป็นจำนวนที่แน่นอนแล้ว ก่อนที่จะส่งให้จำเลย โดยการสลักหลังดังกล่าวจะระบุถึงจำนวนเงินและค่าใช้จ่ายที่โจทก์จะเรียกร้องแก่จำเลยเป็นจำนวนที่แน่นอน³⁰ และเมื่อโจทก์ได้ทำการสลักหลังหมายเรียกแล้ว โจทก์จะต้องส่งหมายเรียกพร้อมกับคำฟ้องให้แก่จำเลย³¹ โดยโจทก์ต้องแนบแบบฟอร์มการแสดงการรับทราบหมาย (Form for Acknowledging Service) ไปพร้อมกับหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องไปยังที่อยู่ของจำเลย³² โดยแบบฟอร์มแสดงการรับทราบนั้น จะมีข้อที่ถามจำเลยว่าจะขอชำระหนี้เป็นงวด ๆ หรือไม่ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์นั้น มีลักษณะของการกำหนดจำนวนเงินที่แน่นอนแล้ว

หากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาศาลสิงคโปร์จะนำคำพิพากษามาขอให้ศาลไทยดำเนินการบังคับตามคำพิพากษาศาลสิงคโปร์ ศาลไทยจะยอมดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีอยู่ในประเทศไทย อันเนื่องมาจากคำพิพากษาศาลสิงคโปร์มีการกำหนดจำนวนเงินที่แน่นอน เป็นลักษณะที่กฎหมายของสิงคโปร์มีความเอื้ออำนวยต่อการที่จะก่อให้เกิดการบังคับคดีในศาลไทย ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงว่าศาลจะได้มีคำพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้เต็มตามจำนวนที่ได้ฟ้อง แม้ว่าศาลสิงคโปร์จะได้ตัดสินให้จำเลยชำระหนี้ให้แก่โจทก์เพียงบางส่วน หากแต่จำนวนหนี้ได้ระบุไว้เป็นจำนวนเงินที่แน่นอนแล้ว ศาลไทยก็จะยอมบังคับตามคำพิพากษาให้

3.2.4 ข้อจำกัดในการที่ศาลไทยจะใช้พิจารณาในการบังคับตามคำพิพากษาศาลสิงคโปร์

ถึงแม้ว่าศาลฎีกาจะได้อ้างแนววางแนวทางหลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขในการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศไว้ตามฎีกาที่ 585/2461 แต่คำพิพากษาดังกล่าวมิได้มีการกล่าวอ้างถึงข้อจำกัดในการยอมบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศ ในเรื่องการนำผลการชดเชยความสงบเรียบร้อย หรือความยุติธรรมไว้แต่อย่างใด ผู้เขียนเห็นว่าการที่ศาลฎีกามีได้

²⁹ Order 13 r 1, 11, R.S.C.

³⁰ Order 6 R. 2(1) (b), R.S.C.

³¹ Ord. 12, R.S.C.

³² Ord. 10, R.S.C.

กล่าวถึงคงเป็นเพราะว่าประเด็นยังวินิจฉัยไปไม่ถึง คงมีได้หมายความว่าศาลไทยจะยอมบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศโดยไม่มีข้อจำกัดแต่อย่างใด ดังนั้น จึงต้องมีการพิจารณาถึงข้อจำกัดที่ศาลไทยจะยอมบังคับตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ดังนี้

3.2.4.1 การผ่อนคลเพื่อให้ได้มาซึ่งคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์

บทบัญญัติเรื่องการผ่อนคลนี้ ในประเทศสิงคโปร์ได้รับอิทธิพลมาจากหลักในเรื่องสัญญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยสัญญา (Contract Act) ของประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นการนำหลักการของประเทศอังกฤษมาใช้ตาม Misrepresentation Act 1967 เมื่อพิจารณาตามกฎหมายสิงคโปร์ จะพบว่า เรื่องการผ่อนคลนี้ได้ปรากฏอยู่ใน Civil Law Act ดังนั้น การผ่อนคลอาจหมายความรวมถึงการกระทำทั้งหลายซึ่งได้กระทำโดยมีเจตนาจงใจ หรือแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปิดบังความจริง เพื่อให้คู่กรณีเข้าทำสัญญา เมื่อบุคคลได้แสดงเจตนาโดยถูกกลฉ้อฉลแล้ว ศาลได้อาศัยการตัดสินโดยหลักความเป็นธรรม (equity) โดยวางหลักว่า สัญญาถูกยกเลิกได้ถ้ามีการทำกลฉ้อฉลซึ่งเป็นเหตุจงใจให้คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเข้าทำสัญญา และถ้าคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งถูกจงใจให้เข้าทำสัญญาโดยกลฉ้อฉลของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง คู่สัญญาฝ่ายที่ถูกทำกลฉ้อฉลมีสิทธิที่จะรับเอาสัญญานั้น และเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้ทำกลฉ้อฉล หรือยกเลิกสัญญานั้น และยกเหตุที่ถูกทำกลฉ้อฉลเป็นข้อต่อสู้ในกรณีที่ถูกฟ้องไม่ปฏิบัติตามสัญญา หรือจะฟ้องกลับในการยกเลิกสัญญาหรือเรียกค่าเสียหาย หรือจะใช้สิทธิทั้งสองอย่างได้³³

ศาลได้วางหลักกฎหมายไว้ในคดี Tan Chye Chew & Anor V. Eastern Mining & Metal Co., Ltd ว่าหากมีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกล่าวหาว่ามีการทำกลฉ้อฉล ฝ่ายที่กล่าวหา นั้นต้องทำการพิสูจน์ให้เห็นถึงการทำกลฉ้อฉลนั้น จะวินิจฉัยโดยไม่มี การพิสูจน์ไม่ได้³⁴

ปัญหาที่แท้จริงเกิดขึ้นคือ เมื่อเจ้าหน้าที่ตาม คำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ มาขอให้ศาลไทยดำเนินการบังคับตามคำพิพากษาให้ โดยทั่วไปแล้วศาลไทยจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยว ในด้านเนื้อหาสาระของคำพิพากษาที่ศาลสิงคโปร์ได้มีการดำเนินการกระบวนพิจารณาแล้ว เนื่องจากศาลไทยเห็นว่าคำพิพากษาได้มีความเสร็จเด็ดขาดแล้ว แต่หากว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษา สิงคโปร์ซึ่งจะถูกบังคับคดีในศาลไทยได้ยกข้อต่อสู้ในเรื่องการผ่อนคลขึ้นมา ศาลไทยจะพิจารณาว่า

³³Visu Sinnadurai, *The Law of Contract in Malaysia and Singapore Cases and Commentary* (London : Oxford University Press, 1979), 218-226

³⁴(1965) 1 MLJ 201. อ้างถึง The General principles of Singapore Law, p.186

คำพิพากษานั้นได้มาโดยกลฉ้อฉลจริงหรือไม่ เช่น มีการแสดงเจตนาโดยการหลอกลวงในการเข้าทำสัญญาหรือไม่ พยานหลักฐานที่น่าเสนอเป็นพยานหลักฐานที่เป็นเท็จไม่ถูกต้องแท้จริง ไม่ว่าจะ เป็นพยานหลักฐานประเภทใดก็ตาม อาจจะเป็นพยานบุคคล พยานเอกสารหรือพยานวัตถุก็ได้ เมื่อลูกหนี้ตามคำพิพากษาลิงคโปร์ยกข้อต่อสู้ต่อศาลไทยแล้ว ลูกหนี้ตามคำพิพากษาจะต้องอ้าง อิงและพิสูจน์ให้ศาลไทยเห็นว่า ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานนั้นเป็นการฉ้อฉล หรือถ้าหาก มีพยานหลักฐานใหม่ที่จะต้องนำสืบก็ให้นำมาแสดงให้ศาลเห็นด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่า ศาลไทย คงไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในการที่จะต้องเข้าไปพิจารณาถึงเนื้อหาสาระของคำพิพากษา ซึ่งศาล ลิงคโปร์ได้มีการพิจารณาตัดสินมาแล้วในประเทศลิงคโปร์

ดังนั้น หากข้อต่อสู้ในเรื่องการฉ้อฉลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาลิงคโปร์ รับฟังได้ในประเทศไทย ศาลไทยก็จะไม่ดำเนินการบังคับตามคำพิพากษาให้แก่เจ้าหนี้ตามคำ พิพากษาของประเทศลิงคโปร์ เนื่องจากผู้กระทำมิชอบในการใดไม่ควรได้รับประโยชน์จากการ นั้น ผู้ที่กระทำการฉ้อฉลจึงเป็นผู้ที่กระทำมิชอบ จึงไม่ควรที่จะได้รับประโยชน์ในการบังคับคดี ตามคำพิพากษา

3.2.4.2 หลักความสงบเรียบร้อยและความยุติธรรมตาม ธรรมชาติของกฎหมายลิงคโปร์

ข้อจำกัดอีกประการหนึ่งที่ศาลไทยจะนำมาใช้ในการพิจารณาคำ พิพากษาของศาลลิงคโปร์ หากเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาลิงคโปร์มาขอให้ศาลไทยดำเนินการบังคับ คำพิพากษาให้ คือ ข้อจำกัดในเรื่องคำพิพากษาต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย (Public Policy) และหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ (Natural Justice) ของประเทศไทย

หลักความสงบเรียบร้อย

หลักความสงบเรียบร้อยของกฎหมายไทยดังที่ได้ศึกษามาแล้วในบทที่ 2 ว่าเป็นเรื่องของหลักเกณฑ์หรือนโยบายที่สอดคล้องกับสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม รวมถึงศีลธรรม ซึ่งมักเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางครอบครัว ดังนั้น คำพิพากษาศาล ลิงคโปร์ที่จะก่อให้เกิดการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ที่มีอยู่ในประเทศไทย จึงต้องเป็นคำ พิพากษาที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยในเรื่องดังกล่าว และคำพิพากษานั้นต้องไม่เกิดจาก กระบวนการพิจารณาความอาญาหรือคดีภาษีอากรตามกฎหมายไทย ศาลไทยจึงจะยอมบังคับตาม คำพิพากษาศาลลิงคโปร์ให้

คำว่า “ ความสงบเรียบร้อย ” (public policy) ของประเทศสิงคโปร์ เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ เช่น ไทย อังกฤษ ที่ไม่ปรากฏถึงคำนิยาม หรือคำจำกัดความที่แน่นอน เมื่อศึกษาถึงที่มาของความสงบเรียบร้อยในประเทศสิงคโปร์ โดยพิจารณาตามประวัติความเป็นมาของประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นประเทศแม่แบบในการนำระบบกฎหมาย Common Law มาใช้แล้วจะพบว่าหลักความสงบเรียบร้อยนี้ เริ่มจากการนำมาเป็นข้อจำกัดในการทำสัญญา คือ สัญญาที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย คือ สัญญาที่ขัดต่อผลประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งต่อมามีการขยายขอบเขตมาเป็นมาเป็นหลักสำคัญใช้บังคับแก่กฎหมายเอกชน ซึ่งจากการที่มีได้มีคำจำกัดความที่แน่นอนนี้ เพื่อให้หลักความสงบเรียบร้อยนี้มีความยืดหยุ่น และสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาให้สอดคล้องกับสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งหลักความสงบเรียบร้อยนี้แม้จะมีได้มีการบัญญัติไว้โดยตรง แต่มักจะพบว่าเป็นหลักการที่สอดแทรกอยู่ตามกฎหมายต่างๆ หรือกล่าวได้ว่าเป็นหลักพื้นฐานของกฎหมายเพื่อให้เกิดความยุติธรรม

ดังนั้น หากศาลไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า คำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษานำมาขอให้ศาลไทยบังคับใช้ นั้น เป็น ฎีกา พิพากษาที่ ขัด อวามสงบเรียบร้อยตามกฎหมายของไทย ศาลไทยก็จะไม่ดำเนินการบังคับตามคำพิพากษาศาลสิงคโปร์ให้ แม้ว่าคำพิพากษาศาลสิงคโปร์นั้น หากมีการบังคับคดีในประเทศสิงคโปร์ คำพิพากษานั้นจะก่อให้เกิดการบังคับโดยไม่ว่าถือว่าเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประเทศสิงคโปร์ก็ตาม

หลักความยุติธรรมตามธรรมชาติตามกฎหมายสิงคโปร์

คำว่า “ หลักแห่งความยุติธรรมตามธรรมชาติ ” (Natural Justice) เป็นหลักที่อยู่เบื้องหลังของกฎหมาย กฎหมายได้ถูกบัญญัติขึ้นเพื่อใช้เป็นกฎเกณฑ์ทั่วไปในสังคม กฎหมายจึงต้องมีความยุติธรรมในตัวของมันเอง ประเทศในกลุ่ม Common Law นั้นอาจใช้คำพิพากษาที่ศาลได้เคยวินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีเดียวกัน นำมาใช้เป็นบรรทัดฐานในการยึดถือตามคำตัดสินนั้นๆ หลักความยุติธรรมตามธรรมชาติจึงไม่จำเป็นที่จะต้องเกิดจากการบัญญัติของกฎหมายเท่านั้น อาจเกิดจากการที่ศาลได้ใช้ดุลพินิจในการตัดสินคดีความโดยอยู่บนพื้นฐานของความยุติธรรมตามธรรมชาติ

เมื่อพิจารณาถึงการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีแพ่งของประเทศสิงคโปร์ ซึ่งเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของ Rules of The Supreme court ในการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่โจทก์นำคดีขึ้นสู่ศาล และการกำหนดให้จำเลยมีโอกาสในการโต้แย้งคำฟ้องของโจทก์ โดยกำหนดให้จำเลยมีระยะเวลา 14 วัน ในการยื่นคำให้การ ส่วนขั้นตอนในการพิจารณาคดีของศาล คู่ความทั้งสองฝ่ายต้องนำเสนอพยานหลักฐาน ไม่ว่าจะเป็นพยานเอกสาร พยานบุคคล

หรือพยานอื่นใด ที่ทั้งฝ่ายโจทก์และจำเลยนำมาสืบพยานแล้วนั้น โดยศาลจะตัดสินไปตามข้อเท็จจริงที่คู่ความทั้งสองฝ่ายเสนอมา โดยไม่ต้องค้นหาความจริงเป็นอย่างไร ดังนั้น เมื่อศาลตัดสินอย่างไรแล้ว คำตัดสินหรือคำพิพากษาย่อมมีผลผูกมัดคู่ความทั้งสองฝ่าย ซึ่งหลักการนี้ ศาลได้ใช้วิธี “ หลักฟังความทั้งสองฝ่าย ” (Audi Alteram Partem) ซึ่งเป็นหลักการตามความหมายของความยุติธรรมตามธรรมชาติ (Natural Justice)³⁵

หลักของความยุติธรรมตามธรรมชาติ (Natural Justice) มี 2 ความหมายดังนี้

(1) “ Nemo Index in re Sua ” (No man can be judged in his own cause) มีความหมายว่า บุคคลไม่อาจเป็นตุลาการในเรื่องที่ตนมีส่วนได้เสียได้

(2) “ Audi Alteram Partem ” (Both Sides Shall be Heard) มีความหมายว่า ในกรณีใด ๆ จะฟังความข้างเดียวไม่ได้ ต้องฟังความทั้งสองฝ่าย

หลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ (Natural Justice) นี้ จึงเป็นหลักการที่สำคัญของกฎหมาย แม้แต่ในชั้นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองก็ย้งนำหลักการนี้มาใช้เพื่ออุดช่องว่างของกฎหมายในกรณีที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยถือเป็นข้อเรียกร้องขั้นต่ำสุดที่ฝ่ายปกครองจะต้องปฏิบัติตาม กล่าวคือ หากการกระทำของฝ่ายปกครองไปกระทบสิทธิเสรีภาพ หรือทรัพย์สินของประชาชน ผู้ถูกกระทบสิทธิได้แสดงข้อเท็จจริงดังกล่าวอย่างถูกต้องแล้ว ก็ถือว่าเป็นการเพียงพอในการปฏิบัติตามหลักฟังความทุกฝ่าย³⁶

จึงอาจกล่าวได้ว่า หลักความยุติธรรมตามธรรมชาติจึงเป็นเรื่องของหลักการที่อยู่เบื้องหลังของกฎหมายซึ่งศาลไทยจะต้องนำมาใช้ตรวจสอบว่าศาลสิงคโปร์ที่ทำการพิจารณาและพิพากษาคดีนั้น มีพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าการพิจารณาพิพากษาคดีนั้นเป็นการจำกัดสิทธิหรือกีดกันในการไม่รับฟังพยานหลักฐานของคู่ความในคดีอย่างไม่ยุติธรรมหรือไม่ ซึ่งในเรื่องนี้กฎหมายของสิงคโปร์ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ตาม Evidence Act ให้สิทธิ์แก่คู่ความในการที่จะนำสืบพยานหลักฐานจาก

³⁵M.P. Jain, “ Administrative law of Malaysia and Singapore ”, p.250-259

³⁶De Smith’s, Judicial Reviews of Administrative Action, 4th ed., (London : Stevens & Son Limited, 1980), p.421

ข้อเท็จจริงใดเพื่อให้ศาลชี้ขาดถึงสิทธิตามกฎหมายในความมีอยู่ของข้อเท็จจริงนั้น ผู้ยื่นต้องนำสืบข้อเท็จจริงที่กล่าวอ้างนั้น บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการยืนยันถึงหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติที่ศาลต้องฟังความทั้งสองฝ่าย ส่วนในเรื่องขั้นตอนในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ศาลไทยจะพิจารณาว่า คำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ที่นำมาให้ศาลไทยดำเนินการบังคับคดีให้ นั้น เกิดจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ให้เวลาสมควรและเพียงพอในการต่อสู้คดีหรือไม่ ซึ่งตามกฎหมายสิงคโปร์หลักในเรื่องนี้ปรากฏชัดใน Rule of The Supreme Court, Order 12 Rule 5 ว่าจำเลยจะต้องแสดงเจตนาต่อสู้คดีภายในเวลา 14 วัน นับแต่วันที่ได้รับหมายของโจทก์และ Order 18 Rule 2 กำหนดให้จำเลยซึ่งได้แสดงเจตนาต่อสู้คดีแล้วต้องยื่นคำให้การต่อศาล ภายในกำหนดระยะเวลา 14 วัน จึงกล่าวได้ว่ากฎหมายสิงคโปร์เปิดโอกาสให้จำเลยเตรียมตัวในการต่อสู้คดี เป็นไปอย่างยุติธรรม และหลักเกณฑ์ในเรื่องการขาดนัดของกฎหมายสิงคโปร์ ก็ได้เปิดโอกาสให้คู่ความฝ่ายที่ขาดนัดมีโอกาสที่จะขอพิจารณาคดีใหม่ได้ หากการขาดนัดนั้นมิได้เกิดจากการเจตนาจงใจ

ดังนั้น เมื่อศาลไทยพิจารณาและตรวจสอบคำพิพากษานั้นเกิดจากการพิจารณาคดีของศาลสิงคโปร์แล้ว เห็นว่ามีความสอดคล้องกับกฎหมายไทย และเป็นไปตามหลักแห่งความยุติธรรมตามธรรมชาติ ศาลไทยจะดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ ในทางตรงกันข้าม หากคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ขัดต่อหลักแห่งความยุติธรรมตามธรรมชาติ ศาลไทยก็จะปฏิเสธการบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลสิงคโปร์

3.3 ความเป็นไปได้และแนวทางในการบังคับตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ โดยศาลไทย

เมื่อได้พิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายสิงคโปร์แล้ว จะเห็นได้ว่าหลักเกณฑ์ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความของประเทศสิงคโปร์ มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ศาลไทยได้วางแนวทางไว้ตามคำพิพากษาฎีกาที่ 585/2461 ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเขตอำนาจศาลในการพิจารณาคดี ความเสร็จเด็ดขาดและถึงที่สุดของคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ และการกำหนดจำนวนเงินที่แน่นอนในคำพิพากษา และแนวความคิดในเรื่องข้อจำกัดที่ศาลไทยจะไม่ยอมบังคับตามคำพิพากษาหากคำพิพากษานั้นได้มาโดยกลฉ้อฉล หรือคำพิพากษานั้นขัดต่อความสงบเรียบร้อยและหลักแห่งความยุติธรรมตามธรรมชาติ แนวความคิดทั้งสองก็ได้รับการยอมรับในกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ และเมื่อพิจารณาถึงกระบวนการวิธีพิจารณาความของประเทศสิงคโปร์ จะพบว่า มีลักษณะที่เป็นไปอย่างสอดคล้องในหลักการตามกฎหมายของประเทศไทย แม้จะมีความแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด แต่หลักเกณฑ์ทั้งหลายยังคงเป็นไปด้วยความยุติธรรม อันมีลักษณะเพียงพอที่ศาลไทยจะดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลสิงคโปร์ให้

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า หากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์มาขอให้ศาลไทยดำเนินการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ในประเทศไทยแล้ว ศาลไทยจะยอมบังคับตามให้โดยศาลไทยจะพิจารณาตรวจสอบคำพิพากษาลิงคโปร์ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ศาลไทยได้วางแนวทางไว้หรือไม่ หากคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ตรงตามหลักเกณฑ์ทุกประการ ผลที่จะเกิดก็คือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีอยู่ในประเทศไทยจะถูกดำเนินการโดยการบังคับคดีตามความประสงค์ของเจ้าหน้าที่ ตามคำพิพากษาลิงคโปร์ แต่อย่างไรก็ตาม วิธีการที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาศาลสิงคโปร์จะขอให้ศาลไทยดำเนินการบังคับตามคำพิพากษานั้นสืบเนื่องมาจากการที่ประเทศไทยไม่มีข้อตกลงในรูปสนธิสัญญาในเรื่องการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศกับประเทศสิงคโปร์ และกฎหมายไทยในเรื่องนี้ก็ได้มีการบัญญัติไว้แต่อย่างใด คงมีเพียงแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 585/2461 และ 934/2476 ซึ่งหากศาลจะยอมให้มีการบังคับตามคำพิพากษาศาลสิงคโปร์ ศาลไทยก็คงจะยอมรับโดยการที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา นำคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์มาฟ้องต่อศาลไทย (Action of Judgment) โดยถือว่าคำพิพากษานั้นเป็นมูลคดี (Cause of Action) หรือหลักฐานของหนี้ในการที่จะฟ้องร้องให้ศาลไทยบังคับตามให้

จึงอาจกล่าวได้ว่า วิธีการที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์จะขอให้ศาลไทยดำเนินการบังคับตามคำพิพากษาได้แก่การนำคำพิพากษานั้นมาฟ้องต่อศาลไทย ดังนั้น การฟ้องคดีของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ก็ต้องเข้าสู่กระบวนการดำเนินวิธีพิจารณาความแพ่งตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทย ซึ่งเป็นการดำเนินการเช่นเดียวกับการยื่นฟ้องคดีแพ่งทั่วไป

3.4 พิจารณาทบทบัญญัติตามกฎหมายลักษณะอักษรของประเทศสิงคโปร์ ในเรื่องการบังคับตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ

จากการศึกษาถึงหลักเกณฑ์ในการที่ศาลไทยจะยอมบังคับตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ โดยอาศัยแนวทางตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 585/2461 โดยวิธีการที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์นำคำพิพากษามาฟ้องต่อศาลไทย ซึ่งเป็นวิธีการเดียวที่จะก่อให้เกิดการบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลสิงคโปร์ด้วยเหตุที่ในปัจจุบันประเทศไทยมิได้มีบทกฎหมายหรือข้อตกลงในเรื่องการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศกับประเทศใด ซึ่งในเรื่องการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศนี้ ตามที่ได้ศึกษามาแล้วในบทที่ 1 ว่า ต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักอัยยาศัยไมตรีระหว่างประเทศ และหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติตอบแทนระหว่างกัน กล่าวคือ ศาลไทยจะยอมบังคับตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ ก็ต่อเมื่อศาลสิงคโปร์รับบังคับตามคำพิพากษาของศาลไทยเช่นเดียวกัน ดังนั้น ในส่วนนี้ ผู้เขียนจะได้ทำการศึกษาถึงหลักเกณฑ์

ในการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศของประเทศสิงคโปร์ และวิธีการในการที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศจะขอให้ศาลสิงคโปร์ดำเนินการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศ

การบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศในประเทศสิงคโปร์นั้น อาจพิจารณาได้ 2 แนวทางด้วยกัน คือ แนวทางแรก การบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศตามหลักคอมมอนลอว์ โดยมีหลักเกณฑ์ที่ศาลสิงคโปร์จะนำมาใช้ในการตรวจสอบในการที่จะยอมบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศคือ ศาลต่างประเทศต้องมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น และคำพิพากษาศาลต่างประเทศต้องถึงที่สุดและเสร็จเด็ดขาด และมีการกำหนดจำนวนเงินที่แน่นอนในคำพิพากษานั้น รวมถึงศาลสิงคโปร์ต้องพิจารณาถึงข้อจำกัดในการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศ ได้แก่ คำพิพากษาศาลต่างประเทศที่ได้มาโดยการฉ้อฉล หรือกรณีที่การบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศจะเป็นการขัดแย้งต่อหลักความสงบเรียบร้อย หรือหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติของประเทศสิงคโปร์ ส่วนวิธีการที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศ จะดำเนินการเพื่อก่อให้เกิดการบังคับคดีในประเทศสิงคโปร์ โดยการที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศ นำคำพิพากษานั้นมาฟ้องขอให้บังคับคดีต่อศาลสิงคโปร์หรือที่เรียกว่า Action on Judgment จึงกล่าวได้ว่าหลักเกณฑ์คอมมอนลอว์ของประเทศสิงคโปร์ดังกล่าวนี้เป็นหลักเกณฑ์ที่มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์สากล ตามที่ได้ศึกษามาแล้วในบทที่ 2 ในส่วนนี้ ผู้เขียนจึงขอทำการศึกษาถึงแนวทางที่สองในการที่ศาลสิงคโปร์จะยอมบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศโดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามกฎหมายลายลักษณ์อักษรของประเทศสิงคโปร์ โดยวิธีการนำคำพิพากษาของศาลต่างประเทศนั้นมายื่นขอจดทะเบียนต่อศาลสิงคโปร์ ซึ่งเรียกรูปแบบนี้ว่าการบังคับตามคำพิพากษาโดยตรง (Direct Enforcement)

3.4.1 หลักตามกฎหมายลายลักษณ์อักษรของประเทศสิงคโปร์

หลักเกณฑ์และวิธีการในการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศในประเทศสิงคโปร์ ได้รับอิทธิพลมาจากกฎหมายอังกฤษ โดยเดินตามแนวของพระราชบัญญัติของอังกฤษสองฉบับ คือ The Administration of Justice Act 1920 และ The Foreign Judgments (Reciprocal Enforcement) Act 1933

คำพิพากษาศาลต่างประเทศที่จะมีผลบังคับในสิงคโปร์ต้องเป็นคำพิพากษาที่เกี่ยวกับหนี้เงินเท่านั้น และวิธีการตามกฎหมายลายลักษณ์อักษรที่กฎหมายบัญญัติไว้

ในการบังคับตามคำพิพากษาต่างประเทศ คือ ระบบการจดทะเบียน โดยอยู่บนหลักพื้นฐานของ หลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่างตอบแทนแก่กันในการยอมบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศกับ สิงคโปร์ และคำพิพากษานั้นจะมีผลบังคับในประเทศสิงคโปร์ได้ก็ต่อเมื่อมีการจดทะเบียนคำ พิพากษานั้นในสิงคโปร์แล้ว โดยบทบัญญัติของกฎหมายสิงคโปร์ในเรื่องการบังคับตามคำ พิพากษาศาลต่างประเทศดังนี้ คือ

3.4.1.1 The Reciprocal Enforcement of Commonwealth Judgments Act (CAP.24)

3.4.1.2 The Reciprocal Enforcement of Foreign Judgments Act (CAP.25)

3.4.1.3 Rules of The Supreme Court ซึ่งออกในปี ค.ศ.1970

3.4.1.1 The Reciprocal Enforcement of Commonwealth Judgments Act (CAP.24)

พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์ตามแนวทางของ The Administration of Justice Act 1920

พระราชบัญญัติฉบับนี้ของประเทศสิงคโปร์ใช้บังคับกับคำพิพากษาของ Superior Court (ศาลสูง) ในสหราชอาณาจักร ซึ่งได้แก่ High Court ของอังกฤษ High Court ของ ไอร์แลนด์เหนือ และ Court of Session ของสกอตแลนด์ โดยเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาล ในกลุ่มประเทศดังกล่าวจะนำคำพิพากษามาขอให้ High Court ของประเทศสิงคโปร์ดำเนินการ จดทะเบียนคำพิพากษาภายในระยะเวลา 12 เดือน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หรือใน ระยะเวลาเกินกำหนดดังกล่าวได้ หากศาลซึ่งรับจดทะเบียนอนุญาต ทั้งนี้ การที่ศาลสิงคโปร์จะ ดำเนินการรับจดทะเบียนคำพิพากษาดังกล่าวหรือไม่นั้น เป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของศาลที่ได้รับ คำร้องขอ ว่าศาลสิงคโปร์จะจดทะเบียนคำพิพากษานั้นให้ก็ต่อเมื่อศาลเห็นว่าเป็นกรณีที่จะก่อให้เกิดความยุติธรรม และความสะดวกที่คำพิพากษานั้นจะได้รับการบังคับตาม³⁷ (มาตรา 3 (1) แห่งพระราชบัญญัตินี้)

ในการขยายขอบเขตการบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยความเห็นชอบของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยมีหลักว่าประเทศเหล่านั้นต้องมีหลักการถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติ ต่างตอบแทนแก่กัน ในการยอมบังคับตามคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ ให้พระราชบัญญัตินี้

³⁷Roderick E. Martin, "Singapore : Reciprocal Enforcement of Judgments and Service of Processes ", in 1980 ASEAN Comparative Law Series, Vol. 6, 1982, p.55

สามารถขยายขอบเขตการบังคับใช้ไปถึงคำพิพากษาของ Superior Court ของประเทศในเครือจักรภพอังกฤษ นอกเหนือจากสหราชอาณาจักรได้ ปัจจุบันกฎหมายฉบับนี้ขยายขอบเขตการบังคับใช้ไปถึงคำพิพากษาของศาลในประเทศต่าง ๆ ได้แก่ ออสเตรเลีย ศรีลังกา ฮองกง อินเดีย (ยกเว้นรัฐ Jammu และแคชเมียร์) นิวซีแลนด์ ปากีสถาน ปาปัวนิวกินี และ Windward Islands รวมทั้งมาเลเซียและบรูไน ซึ่งเป็นประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วย ทั้งนี้รัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมจะประกาศขยายขอบเขตดังกล่าว โดยพิมพ์ไว้ใน Gazette

ข้อจำกัดในการจดทะเบียน (มาตรา 3(2) แห่งพระราชบัญญัตินี้) ศาลสิงคโปร์ จะไม่รับจดทะเบียนหากมีกรณีดังต่อไปนี้

1. ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีนั้น ไม่มีอำนาจศาลที่จะกระทำการพิจารณาพิพากษาคดีได้
2. ลูกหนี้ตามคำพิพากษาในคดีนั้น มิได้ประกอบธุรกิจหรือมีถิ่นที่อยู่เป็นปกติในศาลต่างประเทศ หรือมิได้ยอมอยู่ใต้อำนาจศาลต่างประเทศโดยสมัครใจ
3. ลูกหนี้ตามคำพิพากษามีได้รับหมายเรียกให้เข้าไปต่อสู่อุทธรณ์คดี และไม่ได้เข้าไปต่อสู่อุทธรณ์คดีนั้นแม้ว่าเขาจะมีถิ่นที่อยู่ หรือยอมอยู่ใต้อำนาจศาลต่างประเทศก็ตาม
4. เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้รับคำพิพากษานั้นมาโดยฉ้อฉล
5. ลูกหนี้ตามคำพิพากษา สามารถแสดงให้เห็นศาลสิงคโปร์เห็นว่าตนได้อุทธรณ์คำพิพากษานั้นอยู่ หรือตนมีสิทธิที่จะอุทธรณ์คำพิพากษานั้นได้ในศาลต่างประเทศ
6. การที่รับจดทะเบียนคำพิพากษาดังกล่าวจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประเทศสิงคโปร์

วิธีการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นวิธีการบังคับตามให้โดยการจดทะเบียนและขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล แม้ว่าคำพิพากษาศาลต่างประเทศจะมีลักษณะครบถ้วนตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้แล้วก็ตาม ศาลสิงคโปร์อาจปฏิเสธการรับจดทะเบียนให้ก็ได้

คำว่า “ คำพิพากษา ” ตามกฎหมายฉบับนี้ ต้องเป็นคำพิพากษาที่เกี่ยวกับหนี้เงินในคดีแพ่งและรวมถึงคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการด้วย

ผลของการจดทะเบียน คำพิพากษาต่างประเทศนั้นจะใช้บังคับได้และมีผลอย่างเดียวกันกับคำพิพากษาของศาลที่รับจดทะเบียน แต่โจทก์ก็ยังไม่เสียสิทธิที่จะฟ้องคดีให้มีการบังคับตามคำพิพากษาต่างประเทศนั้นตามหลักคอมมอนลอว์ อย่างไรก็ตาม หากโจทก์เลือกเอา

วิธีการนำคำพิพากษาต่างประเทศมาฟ้องให้มีการบังคับคดีตามคอมมอนลอว์แล้ว โจทก์จะต้องรับผิดชอบสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีเอง เว้นแต่คำพิพากษานั้นถูกปฏิเสธการรับจดทะเบียนหรือศาลมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

3.4.1.2 The Reciprocal Enforcement of Foreign Judgments Act (CAP.25)

พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับกับคำพิพากษาของศาลในประเทศเครือจักรภพอังกฤษ และศาลต่างประเทศอื่นๆ ด้วย โดยมีหลักการเช่นเดียวกันกับ The Reciprocal Enforcement of Commonwealth Judgments Act (CAP.24) คือ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยมีหลักอยู่ว่า คำพิพากษาศาลต่างประเทศที่จะนำมาบังคับได้ในประเทศสิงคโปร์ ต้องเป็นคำพิพากษาของศาลแห่งประเทศที่มีหลักการถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่างตอบแทนแก่กันกับประเทศสิงคโปร์ กล่าวคือ หากจะมีการขยายขอบเขตการบังคับใช้แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้กว้างขวางออกไป โดยไม่จำกัดแต่เพียงการบังคับตามคำพิพากษาของศาลแห่งประเทศในกลุ่มเครือจักรภพเท่านั้น ศาลแห่งประเทศที่มีคำพิพากษาดังกล่าวต้องปฏิบัติต่างตอบแทนในการยอมบังคับตามคำพิพากษาของ High Court ของประเทศสิงคโปร์เช่นกัน ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรม และเมื่อเห็นชอบแล้ว จะประกาศขยายขอบเขตการบังคับใช้ดังกล่าวโดยพิมพ์ไว้ใน Gazette อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันยังไม่มี การขยายขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ไปใช้กับคำพิพากษาของศาลแห่งประเทศใดๆ เลย³⁸

คำว่า “คำพิพากษา” ตามพระราชบัญญัตินี้มีความแตกต่างจาก The Reciprocal Enforcement of commonwealth Judgments (CAP.24) คือ คำว่า “คำพิพากษา” ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความหมายที่กว้างกว่า นอกจากคำพิพากษาในคดีแพ่งแล้ว ยังรวมถึงคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาที่ต้องชำระเงินเพื่อเป็นค่าชดเชยความเสียหายให้กับอีกฝ่ายหนึ่งที่ได้รับบาดเจ็บ แต่ต้องมีใช้คำพิพากษาอันเกี่ยวกับความสัมพันธ์เกี่ยวกับการสมรส การจัดการทรัพย์สินของผู้ตาย การดูแลผลประโยชน์ของบุคคลไร้ความสามารถ และต้องมีใช้คำพิพากษาในคดีล้มละลาย และคำพิพากษานั้นต้องกำหนดจำนวนเงินที่แน่นอน และมีใช้คำพิพากษาอันเกี่ยวกับภาษี ค่าปรับ หรือโทษทางอาญา

คำพิพากษาที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศมาขอให้ศาลสิงคโปร์บังคับตามให้ ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ต้องเสร็จและเด็ดขาด (final and conclusive) แม้ว่าคำพิพากษานั้นอาจมีการอุทธรณ์คำพิพากษานั้นได้ หรือจะมีการอุทธรณ์คำพิพากษานั้น หรือกำลังมี

³⁸R.E. Martin, Ibid, p.57

การอุทธรณ์คำพิพากษาอยู่ในศาลที่เกี่ยวข้อง เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาก็สามารถที่จะนำคำพิพากษานั้นมาขอให้ High Court ของประเทศสิงคโปร์จัดทะเบียนและบังคับตามให้ได้ โดยมีระยะเวลา 6 ปี หลังจากวันที่ศาลมีคำพิพากษานั้น และในกรณีที่มีการอุทธรณ์คำพิพากษานั้น อยู่ในศาลต่างประเทศ กำหนดระยะเวลา 6 ปี ให้เริ่มนับแต่วันที่มีการอุทธรณ์เสร็จสิ้นลง อย่างไรก็ตาม ลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้นก็อาจจะขอให้ศาลยกเลิกหรือเพิกถอนคำพิพากษาที่ว่ามันเสียได้ แต่การเพิกถอนดังกล่าวไม่เป็นข้อห้ามหรือตัดสิทธิ์ที่จะขอให้มีการจดทะเบียนคำพิพากษานั้นเสียใหม่ได้ ภายหลังจากการอุทธรณ์ในศาลต่างประเทศเสร็จสิ้นลง

ในวันที่มีการจดทะเบียนคำพิพากษา ตามกฎหมายฉบับนี้นั้น หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า คำพิพากษานั้นได้รับการบังคับแล้วทั้งหมด ศาลสิงคโปร์ก็จะไม่รับจดทะเบียนคำพิพากษาให้ แต่ถ้าในวันที่มีการขอจดทะเบียน คำพิพากษานั้นได้รับการบังคับให้บางส่วนแล้ว ในศาลที่พิจารณาพิพากษานั้น ส่วนที่ยังมิได้มีการบังคับก็สามารถนำมาขอให้ศาลสิงคโปร์จดทะเบียนให้ได้

หากจำนวนเงินที่ศาลต่างประเทศได้พิจารณาพิพากษาให้ลูกหนี้ชำระหนี้เป็นสกุลเงินตราของประเทศนั้น กฎหมายฉบับนี้กำหนดว่า คำพิพากษาที่นำมาขอให้ศาลสิงคโปร์จดทะเบียนให้ นั้น เท่ากับมีผลเหมือนกับว่าศาลสิงคโปร์เป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดีนั้นเอง กล่าวคือ จำนวนเงินที่จะต้องชำระตามคำพิพากษาต่างประเทศนั้น มีผลเสมือนกับว่าเป็นคำพิพากษาของประเทศสิงคโปร์ที่จะต้องชำระเป็นสกุลเงินของสิงคโปร์ โดยให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในวันที่มีคำพิพากษาของศาลต่างประเทศนั้น

คำพิพากษาต่างประเทศที่ศาลสิงคโปร์จะไม่รับจดทะเบียนให้ หรือคำพิพากษาศาลต่างประเทศที่ได้รับการจดทะเบียนโดยศาลสิงคโปร์แล้ว อาจถูกยกเลิกหรือเพิกถอนได้ หากมีเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ (มาตรา 5(1) (a) แห่งพระราชบัญญัตินี้)

1. คำพิพากษาศาลต่างประเทศที่นำมาขอให้จดทะเบียนนั้น มิใช่คำพิพากษาของศาลแห่งประเทศที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ หรือการที่ศาลสิงคโปร์จะรับจดทะเบียนให้ นั้น เป็นการขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้
2. ศาลต่างประเทศที่พิจารณาพิพากษาคดีนั้น ไม่มีอำนาจศาลที่จะพิจารณาพิพากษา
3. หากลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นจำเลยในคดีนั้น ไม่ได้รับหมาย หรือคำบอกกล่าวให้เข้าไปต่อสู่อุทธรณ์ในเวลาที่จะสามารถเข้าไปต่อสู่อุทธรณ์ และมีได้ปรากฏตัวในกระบวนการพิจารณาคดีนั้น โดยที่การนำส่งสำเนาคำฟ้องและหมายเรียกในคดีนั้น ได้นำส่งให้แก่จำเลยโดยถูกต้องตามกฎหมายของศาลต่างประเทศที่ทำการพิจารณาพิพากษา

4. คำพิพากษาที่นำมาขอจดทะเบียนนั้นได้มาโดยการฉ้อฉล
5. การที่จะบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศนั้น จะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประเทศสิงคโปร์
6. สิทธิตามคำพิพากษาต่างประเทศนั้น ไม่ได้ตกอยู่กับผู้ซึ่งขอจดทะเบียน

คำพิพากษาศาลต่างประเทศที่ได้รับการจดทะเบียน อาจถูกยกเลิกหรือเพิกถอนได้ หากเป็นที่ปรากฏว่าคำวินิจฉัยในประเด็นที่ได้โต้แย้งกันตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศนั้น ได้รับการปฏิบัติตามจนกระทั่งคำพิพากษานั้นถึงที่สุดและเสร็จเด็ดขาด โดยศาลที่พิจารณาคำพิพากษาค้นนั้นแล้ว (มาตรา 5 (1) (b) แห่งพระราชบัญญัติ)

ข้อแตกต่างของพระราชบัญญัติฉบับนี้กับ The Reciprocal Enforcement of Commonwealth Judgments Act (CAP 24) อีกประการหนึ่ง คือ พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแห่งสิงคโปร์ที่จะมีคำสั่งว่าคำพิพากษาศาลต่างประเทศไม่สามารถมีผลบังคับได้ในประเทศสิงคโปร์ หากมีข้อเท็จจริงแสดงให้เห็นว่าศาลต่างประเทศนั้นให้การปฏิบัติต่อการบังคับตามคำพิพากษาของศาล High Court แห่งประเทศสิงคโปร์ในลักษณะที่ด้อยไปกว่าการที่ศาลสิงคโปร์ปฏิบัติต่อคำพิพากษาของศาลแห่งประเทศนั้น (มาตรา 12 (1) แห่งพระราชบัญญัติ) อย่างไรก็ตาม คำสั่งที่ว่านี้อาจถูกเปลี่ยนแปลงหรือกลับเสียได้ (มาตรา 12 (3) แห่งพระราชบัญญัติ)

อำนาจของศาลต่างประเทศที่ทำการพิจารณาคำพิพากษาคดี จะถือว่ามีเขตอำนาจศาล ต้องประกอบด้วยข้อพิจารณาดังนี้

1. ในกรณีที่คำพิพากษาศาลต่างประเทศเป็นหนี้เนื้อบุคคล ต้องพิจารณาหลักเกณฑ์ในการกำหนดเขตอำนาจศาลต่างประเทศดังนี้

- 1.1 ถิ่นที่อยู่
- 1.2 การยอมรับอำนาจศาล
- 1.3 การมีที่ทำการหรือสถานที่ประกอบธุรกิจ

1.1 ถิ่นที่อยู่

กฎหมายฉบับนี้บัญญัติไว้ในมาตรา 5(2)(a) (IV) กำหนดว่า ศาลต่างประเทศจะมีอำนาจเหนือคดีนั้น ต้องเป็นที่ปรากฏว่าในขณะที่ได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี จำเลยในคดีนั้นได้มีถิ่นที่อยู่ในเขตประเทศศาลนั้น แต่ไม่รวมถึงการเข้าไปปรากฏตัวอยู่ในเขตอำนาจศาลนั้นเพียงชั่วคราว

1.2 การยอมรับอำนาจศาล

กฎหมายฉบับนี้บัญญัติไว้ในมาตรา 5(2) (a) โดยพิจารณาถึงลักษณะสำคัญ 3 ประการด้วยกัน คือ

1.2.1 หากลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นจำเลยในคดีนั้น ยอมรับอำนาจศาลต่างประเทศโดยจำเลยเข้าไปต่อสู้อุบัติในศาลต่างประเทศด้วยความสมัครใจ ปราศจากการบังคับ โดยมีใช้การเข้าไปร่วมเพื่อจะทำการปกป้อง หรือร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่ถูกศาลสั่งให้ยึดไว้ในระหว่างพิจารณาคดี หรือด้วยจุดประสงค์ที่จะเข้ามาต่อสู้เรื่องเขตอำนาจศาลว่าศาลต่างประเทศไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี

1.2.2 ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้เคยเป็นโจทก์ หรือเคยร้องสอดเข้ามาในกระบวนการพิจารณาคดีนั้น

1.2.3 การที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นจำเลยในคดีนั้น ตกลงมอบข้อพิพาทหรือยินยอมอยู่ใต้อำนาจศาลต่างประเทศไว้ล่วงหน้า

1.3 การมีที่ทำการหรือสถานที่ประกอบธุรกิจ

การมีที่ทำการหรือสถานที่ประกอบธุรกิจในเขตอำนาจศาลต่างประเทศ เป็นหลักเกณฑ์ที่กฎหมายฉบับนี้บัญญัติไว้ใน มาตรา 5(2) (a) (v) ว่า ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นจำเลยในคดีนั้น มีสำนักงานหรือสถานที่ประกอบธุรกิจอยู่ในประเทศที่ศาลนั้นตั้งอยู่ และกระบวนการพิจารณาคดีของศาลนั้นก่อให้เกิดผลไปยังสำนักงาน หรือสถานที่ประกอบธุรกิจของลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้น อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่าสำนักงาน หรือสถานที่ประกอบธุรกิจดังกล่าว ต้องเป็นที่หลักในการประกอบธุรกิจ

2. กรณีที่เป็นคำพิพากษาศาลต่างประเทศที่วินิจฉัยเรื่องทรัพย์สิน ไม่ว่าจะทรัพย์สินนั้นจะเป็นสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ ศาลต่างประเทศที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีต้องเป็นศาลที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ในเวลาที่เริ่มมีการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น (มาตรา 5(2) (b) แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้)

พระราชบัญญัตินี้ได้วางหลักเกณฑ์ที่ถือว่าศาลต่างประเทศไม่มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ใน มาตรา 5(3) ดังนี้

1. ในกรณีที่บุคคลเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งในขณะที่ยดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดี ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่นอกประเทศที่ศาลนั้นตั้งอยู่

2. ภายใต้หลักเกณฑ์เรื่องกรณีถิ่นที่อยู่ การมีสำนักงานหรือสถานประกอบธุรกิจ ในเขตอำนาจของศาลต่างประเทศนั้น หากคู่ความในคดีได้ทำความตกลงกันไว้ว่า หากมีข้อพิพาทเกิดขึ้นให้เสนอคดีต่อศาลอื่นที่มีใช้ศาลต่างประเทศที่พิจารณาพิพากษาคดีนั้น

3. ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นจำเลยในคดีนั้น เป็นบุคคลซึ่งอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์กฎหมายระหว่างประเทศคดีเมือง ที่จะได้รับสิทธิในการได้รับความคุ้มครองจากเขตอำนาจศาลต่างประเทศนั้น และมีได้ยอมรับอำนาจศาลต่างประเทศนั้น

ผลของการจดทะเบียน คำพิพากษาศาลต่างประเทศที่ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก่อให้เกิดการบังคับคดีมีผลเสมือนหนึ่งว่าเป็นคำพิพากษาของศาลสิงคโปร์เอง

มีข้อนำสังเกตว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดหลักการเกี่ยวกับวิธีการบังคับตามคำพิพากษาต่างประเทศไว้ในมาตรา 7 ซึ่งบัญญัติโดยมีหลักว่า ภายใต้ข้อกำหนดของพระราชบัญญัตินี้ ศาลสิงคโปร์จะดำเนินการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศด้วยวิธีการจดทะเบียนเท่านั้น เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาจะนำคำพิพากษามาบังคับยังศาลสิงคโปร์ด้วยวิธีการฟ้องเป็นคดีตามหลักคอมมอนลอว์ไม่ได้

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาจะนำคดีมาฟ้องจำเลยหรือลูกหนี้ใหม่ โดยอาศัยมูลคดีเดิมว่าจะทำได้หรือ ในเรื่องนี้มีผู้ให้ความเห็นแตกต่างกันดังนี้

ศาสตราจารย์ Wolff มีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศสามารถที่จะฟ้องลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้นโดยอาศัยมูลคดีเดิมได้ ด้วยเหตุที่ว่าเจ้าหน้าที่ตามมูลคดีนั้นยังไม่เคลื่อนกลิ้งกันไปกับหนี้ตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศนั้น³⁹

ศาสตราจารย์ Cheshire มีความเห็นว่า บทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้กล่าวถึงเฉพาะแต่กรณีที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศไม่สามารถฟ้องเพื่อเรียกร้องจำนวนเงินตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศเท่านั้น ดังนั้น บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้จึงไม่กระทบถึงการที่เจ้าหน้าที่จะนำคดีมาฟ้องเพื่อเรียกร้องจำนวนเงินตามมูลหนี้เดิมในสัญญา⁴⁰

³⁹Wolff, *Private International Law*, p.274

⁴⁰Cheshire and North, *Cheshire's Private International Law*, p.672

ศาสตราจารย์ Graveson มีความเห็นว่า เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศไม่สามารถฟ้องลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้นตามมูลหนี้เดิมได้อีก ด้วยเหตุผลที่ว่า บทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ ห้ามมิให้นำคำพิพากษาศาลต่างประเทศมาฟ้องตามหลักเกณฑ์ของคอมมอนลอว์ (Action on Judgment) นั้น เป็นการชี้ถึงเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า ไม่ต้องการให้มีการบังคับตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศนั้นโดยวิธีการอื่น ๆ อีก⁴¹

ทั้งนี้ ผู้เขียนมีความเห็นด้วยในเหตุผลของท่านศาสตราจารย์ Wolff และ Cheshire ในการที่จะให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาสามารถที่จะนำคำพิพากษาต่างประเทศมาฟ้องโดยอาศัยมูลคดีเดิมได้

3.4.1.3 Rule of the Supreme Court ค.ศ.1970

กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายวิธีพิจารณาความ ในการที่จะกำหนดถึงวิธีการปฏิบัติในการที่จะนำคำพิพากษาต่างประเทศมาขอให้ศาลสิงคโปร์บังคับตามให้โดยวิธีการจดทะเบียนจะต้องทำเช่นไร และการที่จะขอให้ศาลดำเนินการยกเลิกหรือเพิกถอนคำพิพากษาที่ได้จดทะเบียนแล้ว จะมีวิธีการใด

กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศที่มีความประสงค์จะให้ศาลสิงคโปร์ทำการบังคับตามคำพิพากษาให้ นั้น ต้องนำคำพิพากษานั้นมาจดทะเบียนที่ High Court ของสิงคโปร์ โดยทำคำขอฝ่ายเดียว ซึ่งเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจะต้องแนบคำพิพากษานั้น หรือสำเนาคำพิพากษาที่ได้มีการรับรองว่าถูกต้องประกอบในคำขอจดทะเบียนด้วย ทั้งนี้ หากคำพิพากษานั้นไม่ได้เป็นภาษาอังกฤษ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต้องจัดให้มีการแปลเป็นภาษาอังกฤษที่รับรองว่าถูกต้องเช่นเดียวกัน

ในคำขอจดทะเบียนดังกล่าว ต้องระบุชื่อเจ้าหนี้และลูกหนี้ตามคำพิพากษา และยังต้องระบุว่าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเป็นผู้มีสิทธิที่จะทำการบังคับตามคำพิพากษานั้นได้ และคำพิพากษานั้นยังมิได้รับการชำระหนี้ตามที่ระบุไว้ในคำพิพากษาโดยสิ้นเชิง ถ้าเป็นคำขอจดทะเบียนภายใต้ Commonwealth Judgments Act เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจะต้องระบุว่าไม่มีข้อจำกัด หรือข้อห้ามใดๆ ตามที่กฎหมายฉบับนี้กำหนดไว้ ถ้าเป็นคำขอจดทะเบียนภายใต้ The Foreign Judgments Act คำขอนั้นต้องระบุว่าคำพิพากษาศาลต่างประเทศ สามารถมีผลบังคับได้ในประเทศที่ทำการพิจารณาพิพากษาคดีนั้นด้วย อีกทั้งระบุว่าคำพิพากษาที่ศาลสิงคโปร์รับจดทะเบียนให้แล้ว คำพิพากษานั้นจะต้องไม่มีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นเหตุให้ศาลสิงคโปร์ต้องยกเลิกหรือเพิกถอนการรับจดทะเบียนนั้น

⁴¹Graveson, *The Conflict of Laws*, p.563

ภายหลังจากที่ศาลสูงของประเทศสิงคโปร์ออกคำสั่งให้รับจดทะเบียนคำพิพาทศาลต่างประเทศนั้นได้ ศาลจะกำหนดระยะเวลาเพื่อให้โอกาสแก่ลูกหนี้ตามคำพิพาทษาที่จะถูกบังคับในการที่จะต้องขอให้ศาลยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งรับจดทะเบียนนั้นได้ อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาที่ศาลให้โอกาสแก่ลูกหนี้ตามคำพิพาทษานั้นอาจถูกขยายได้ หากมีการร้องขอโดยลูกหนี้ตามคำพิพาทษานั้นเอง และคำสั่งให้รับจดทะเบียนดังกล่าวจะมีผลบังคับเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่ศาลกำหนดไว้เพื่อให้ลูกหนี้ตามคำพิพาทษายกเลิก หรือเพิกถอนคำสั่งนั้นได้